

The logo consists of the letters 'KT' in a bold, white, sans-serif font, centered within a solid orange square. The background of the slide features a top-down view of a modern interior with curved wooden elements and a light-colored tiled floor.

KT

**TYÖMARKKINASEMINAARI
KUNTAMARKKINAT 2024**

#kuntamarkkinat #kommunmarknaden #KT

TYÖMARKKINASEMINAARIN OHJELMA

- **Sopimusneuvottelut työmarkkinamuutosten ja talouden paineissa**

Ajankohtaiskatsaus: toimitusjohtaja **Markku Jalonen**, KT

Kommenttipuheenvuorot:

- Hyvinvointialuejohtaja **Olli Naukkarinen**, OmaHäme
- Kaupunginjohtaja **Johanna Luukkonen**, Hyvinkää

- **Ovatko henkilöstöpulan ratkaisut jo olemassa?**

Alustuspuheenvuoro: alivaltiosihteeri **Elina Pylkkänen**, TEM

Paneelikeskustelu:

- Pääekonomisti **Juho Ruskoaho**, KT
- Neuvottelujohtaja **Anna Kukka**, KT
- Henkilöstöjohtaja **Eija Pienimäki**, Seinäjoki

KT:n ajankohtaiskatsaus: Sopimusneuvottelut työmarkkinamuutosten ja talouden paineissa

Toimitusjohtaja Markku Jalonen
Kuntamarkkinat 18.9.2024

Työ- ja virkaehtosopimukset/tuleva neuvottelukierros

- **Työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025** saakka kunta- ja hyvinvointialalla ml. KT:n yritysjaoston sopimukset.
 - Sopimukset perustuvat sovittelulautakunnan ja sovittelijan sovintoesityksiin.
- **Tulevan neuvottelukierroksen** toimintaympäristö on hyvin haasteellinen
- **KT:n tavoiteasettelu on käynnistymässä**
- **KT:n hallinnon eri jaostot (kunta-, hyvinvointialue- ja yritysjaosto) päättävät alan tavoitteista ja sopimuksista**

KT

KT:n ja pääsopijajärjestöjen kesken neuvotellaan jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti

Kunta- ja hyvinvointialan pääneuvotteluryhmä

Koordinaatioryhmä

Tilastoryhmä

Työsuojelun
yhteistoiminta TyryTyöelämän
kehittämissryhmä (Tekry)

Koulutusryhmä

Kunta-ala:

KVTES Palkkaus-
järjestelmätyöryhmäKVTES Työsopimuslain
1§ luvun 5 työryhmäKVTES Perhepäivä-
hoidon ryhmäKVTES Kustannusten
korvaustyöryhmäKVTES Sukupuolineutraalit
nimikkeet työryhmäKVTES Maatalous-
lomituksen ryhmäVAKA-KVTES
alaryhmineenVAKA
yhteistyöryhmäTuntiTES-
neuvotteluryhmäTS-
neuvotteluryhmäTeknisen alan yhden
sopimuksen ryhmäOVTES-
neuvotteluryhmäOVTES Osio G
palkkaustyöryhmäOVTES
LukiotyöryhmäMuusikkosopimusten
neuvotteluryhmäNäyttelijä-TES
-neuvotteluryhmä

Hyvinvointiala:

SOTE-ryhmä

SOTE-sopimuksen
työaikatyöryhmäSOTE-sopimuksen
palkkaustyöryhmäHYVTES
PalkkausryhmäHYVTES Teknisen alan ryhmä-/t
(pelan työajat, tasopalkka)

LS Yleinen ryhmä

LS Työaikatyöryhmä

LS Eläinlääkärit
alaryhmä

LS Lääkärit alaryhmä

LS Hammaslääkärit
alaryhmäHVA työhyvinvointi työryhmä
2022-2025

Huomioita Orpon hallituksen ohjelmasta 1/2

Keskeisiä työmarkkinauudistuksia:

- Suomen työmarkkinamalli
- laittomien työtaisteluiden hyvityssakot nousevat
- poliittisten työtaisteluiden kestoja rajoitetaan
- tukityötaistelut suhteellisuusarvointiin ja ilmoitusvelvollisuuden piiriin
- paikallisen sopimisen laajentaminen (yleissitova kenttä)
- pysyvä lainsäädäntö suojelutyöhön
- määräaikainen työsopimus ilman erityistä perustetta voidaan tehdä vuodeksi

Työttömyysturvan kokonaisuudistus ja sosiaaliturvareformi

Eläkeuudistusta koskevat neuvottelut käynnissä

- KT, EK, SAK, Akava ja STTK neuvottelevat seuraavasta eläkeuudistuksesta. Säästöavoite noin 1 miljardi

Huomioita Orpon hallituksen ohjelmasta 2/2

- **Eri koulutusalojen aloituspaikkojen lisäykset.**
- **Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen pahentaa työvoimapulaa.** KT on esittänyt korvaavaa järjestelmää ja jatkovalmistelu käynnistynyt.
- **Työllisyysrahaston hallinto (KT mukana) on päättänyt työttömyysvakuutusmaksujen alennuksista vuodelle 2025** (kunnat 0,27 ja HVA-alueet 0,29 prosenttiyksikköä).
- **Kunta- ja HVA-työnantajien eläkemaksu on 2,75 prosenttiyksikköä suurempi kuin yksityisillä työnantajilla.** Maksua voidaan edelleen merkittävästi alentaa.

KT on vuosittain mukana yli sadassa työryhmässä tai kokoonpanossa (kaksi- ja kolmikanta)

Työryhmiä

Työmarkkinamalli ja suojelutyö
Työttömyys- ja sosiaaliturvan kokonaisuus
TE2024-uudistuksen työryhmät
Sosiaaliturvakomitea
Eläkeuudistus
Työvoiman saatavuus (esim. Hyvän työn ohjelma ja työperäisen maahanmuuton edistäminen).

Edustuksia

Talousneuvosto (pääministerin johtama)
Työllisyysrahasto (työnantajien työttömyysvakuutusmaksut)
Eläkeneuvotteluryhmä (työnantajien TyeL-eläkemaksut)
KEVA (työnantajien eläkemaksut)
Työtuomioistuin, työneuvosto, vakuutusoikeus ja samu
TKE-neuvosto
Työterveyslaitos, ETK, Työturvallisuuskeskus

Hallitusohjelma

Ministeri- ja muun poliittisen johdon tapaamiset
Virkamiestapaamiset
Kolmikantaiset työryhmät
Työmarkkinakeskusjärjestö-yhteistyö (t-jory)
KT:n ja pääsopijajärjestöjen yhteistyö

OLLI NAUKKARINEN

Hyvinvointialuejohtaja, OmaHäme

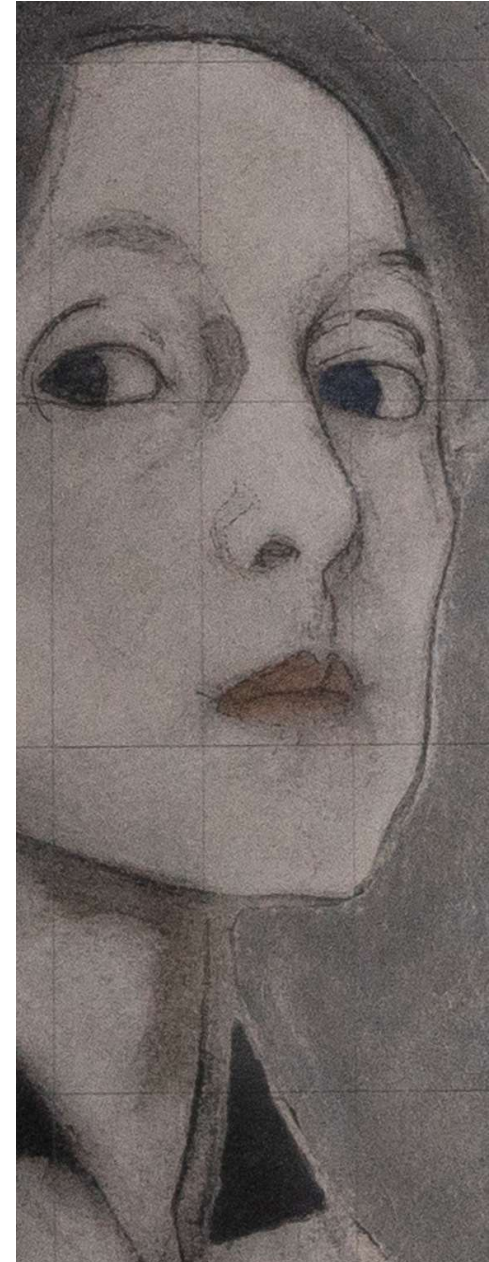

HYVINKÄÄ

**"sopimusneuvottelut
työmarkkinamuutosten
ja
talouden paineissa"**

KUNTAMARKKINAT 2024

Johanna Luukkonen, Hyvinkään kaupunginjohtaja

31.12.2023

	Syntyneet	Kuolleet	Erotus	Kuntien välinen tulomuutto	Kuntien välinen lähtömuutto	Erotus	Kunnan sisäinen muutto	Maahanmuutto	Maastamuutto	Erotus	Kasvu	Kasvu-%	Väkiluku
Tuusula	318	326	-8	3353	2667	686	2608	340	67	273	950	2,4 %	41 334
Järvenpää	402	327	75	3326	3121	205	4586	641	102	539	845	1,9 %	46 475
Kerava	316	352	-36	3240	3036	204	3781	485	104	381	551	1,5 %	38 227
Sipoo	173	179	-6	1598	1466	132	1409	212	61	151	270	1,2 %	22 590
Kirkkonummi	339	328	11	2848	2817	31	3112	523	125	398	438	1,1 %	41 160
Nurmijärvi	419	308	111	2734	2682	52	3351	244	85	159	315	0,7 %	44 773
Hyvinkää	297	489	-192	2355	2510	-155	4556	538	88	450	106	0,2 %	46 903
Mäntsälä	154	199	-45	1087	1157	-70	1255	173	21	152	38	0,2 %	20 950
Porvoo	352	501	-149	2279	2342	-63	4606	433	154	279	61	0,1 %	51 293
Lohja	254	562	-308	1845	1979	-134	3796	343	57	286	-157	-0,3 %	45 654
Vihti	219	211	8	1464	1682	-218	1985	164	53	111	-101	-0,3 %	28 812
Riihimäki	183	291	-108	1375	1480	-105	2361	386	34	352	133	0,5 %	28 482
Hausjärvi	55	97	-42	481	485	-4	312	26	9	17	-31	-0,4 %	8 000
Loppi	47	110	-63	332	339	-7	283	25	10	15	-55	-0,7 %	7 694
Hämeenlinna	451	877	-426	3329	3344	-15	6610	804	94	710	260	0,4 %	68 303
Lahti	816	1473	-657	5389	5415	-26	15022	1442	219	1223	525	0,4 %	120 700
Helsinki	6086	5719	367	35633	33571	2062	103321	12272	3752	8520	10935	1,6 %	674 963
Espoo	3270	1830	1440	20356	18053	2303	36161	6642	1566	5076	8878	2,9 %	314 152
Vantaa	2523	1772	751	18318	19255	-937	30293	5648	844	4804	4628	1,9 %	247 447

vos:n osuus verorahoituksesta

v. 2022	23 %
v.2023	16 %
v. 2024	9 %
verorahoitus = verotulot + vos	

	2023>2024	2022>2023	
Palkkojen kasvu	3,4 %	5,0 %	
Verotulojen kasvu	0,6 %	5,4 %	
VOS-rahoituksen kasvu	-45,4 %	-70,1 %	
	2023->2024	2022->2023	2022->2024
Palkkojen kasvu	2 352 335	3 284 835	5 637 170
Verotulojen kasvu	719 624	5 729 436	6 449 060
VOS-rahoituksen kasvu	-9 572 000	-49 280 000	-58 852 000

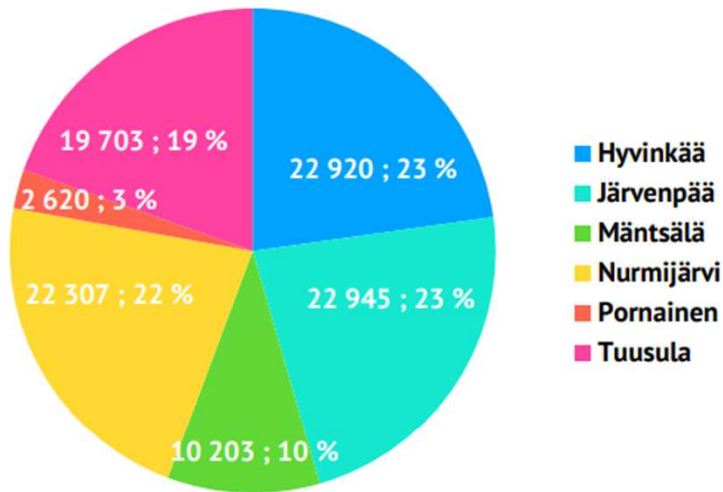
v. 2023 palkkatulojen kasvusta osa (arviolta 600-700t€) selittyy HTV:n kasvulla (18,2 htv)

v. 2024 HTV on edellisvuoden tasolla

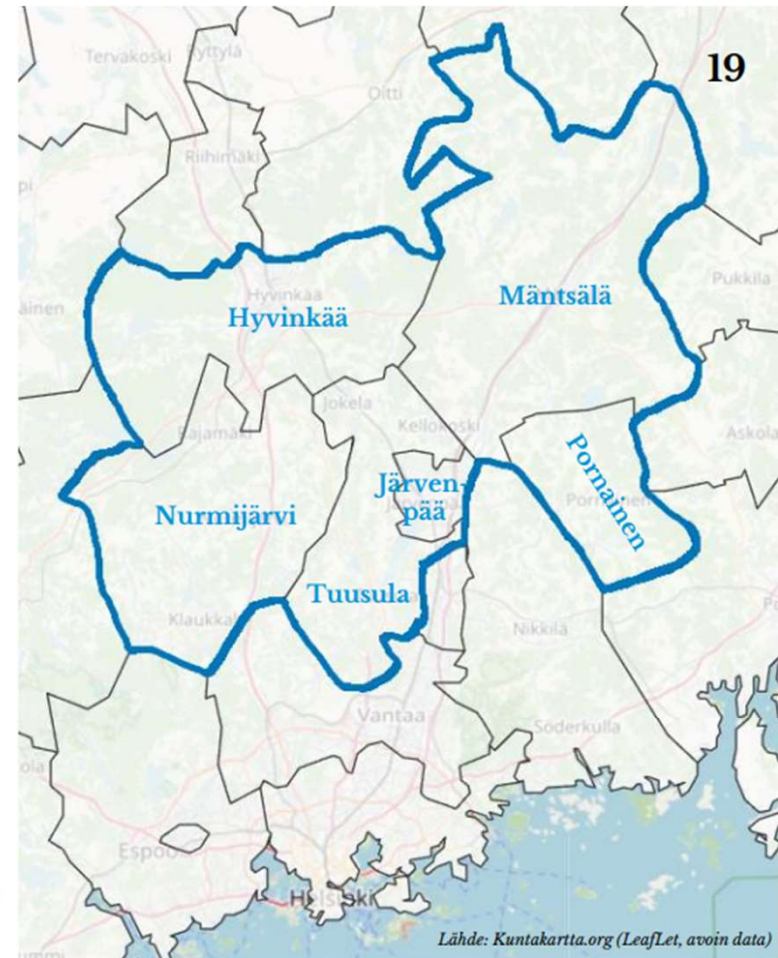

Työvoima ja maantieteellinen yhtenäisyys

Työvoima yhteensä 100 698

✓ Alue täyttää työvoiman määrän sekä alueellisen yhtenäisyyden reunaehdot

Yhteistyö kuntien, yritysten ja eri viranomaisten kesken

Johanna Luukkonen

Kaupunginjohtaja

Gsm 040 673 2001

johanna.luukkonen (at) hyvinkaa.fi

SOMessa

Twitter - @johannaluukkone

Facebook - Kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen

X - Johanna Luukkonen

HYVINKÄÄ

Sinä + Minä = Me Yhdessä

19.9.2024

15

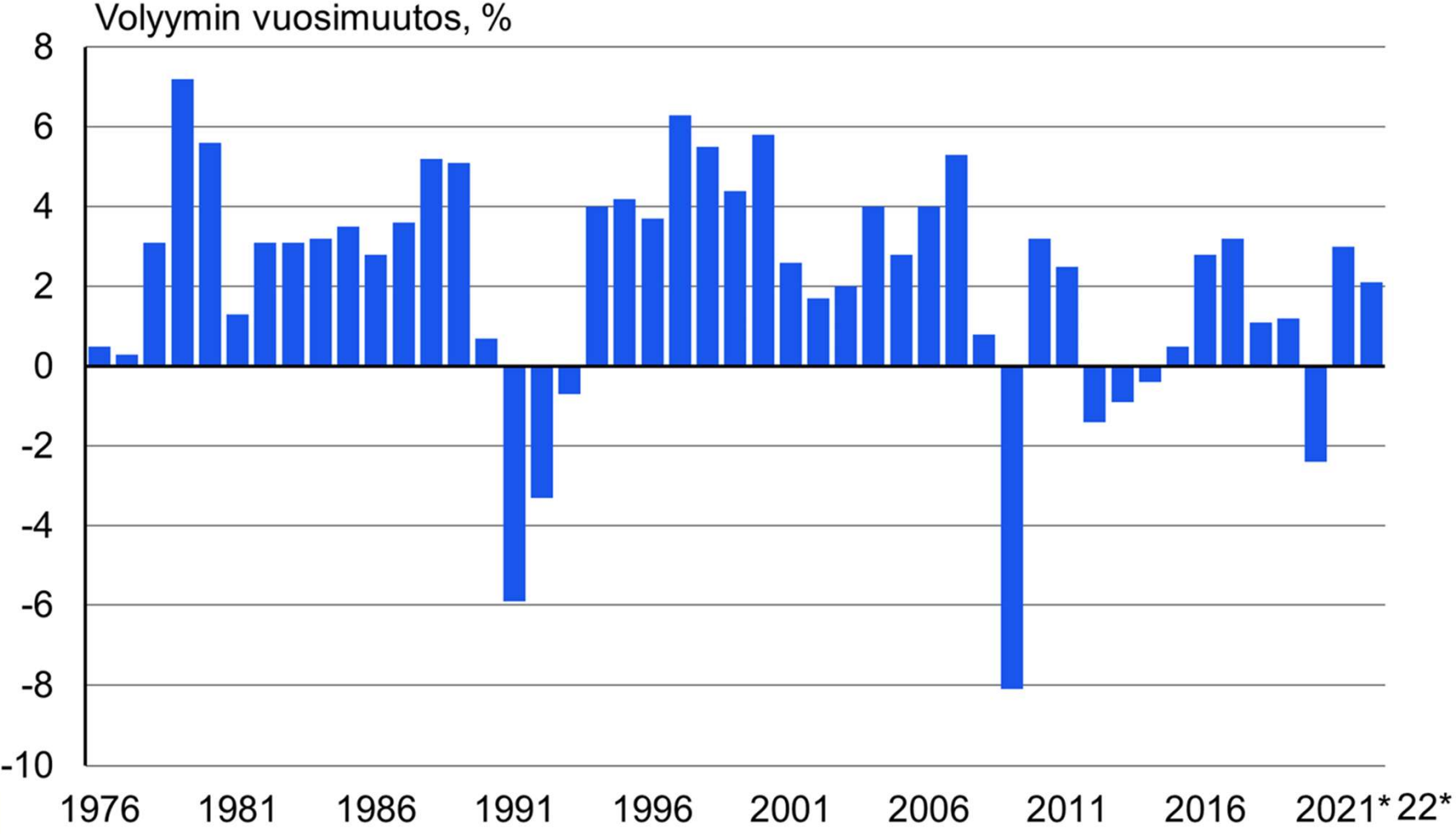
Ovatko henkilöstöpulan ratkaisut jo olemassa?

Elina Pylkkänen

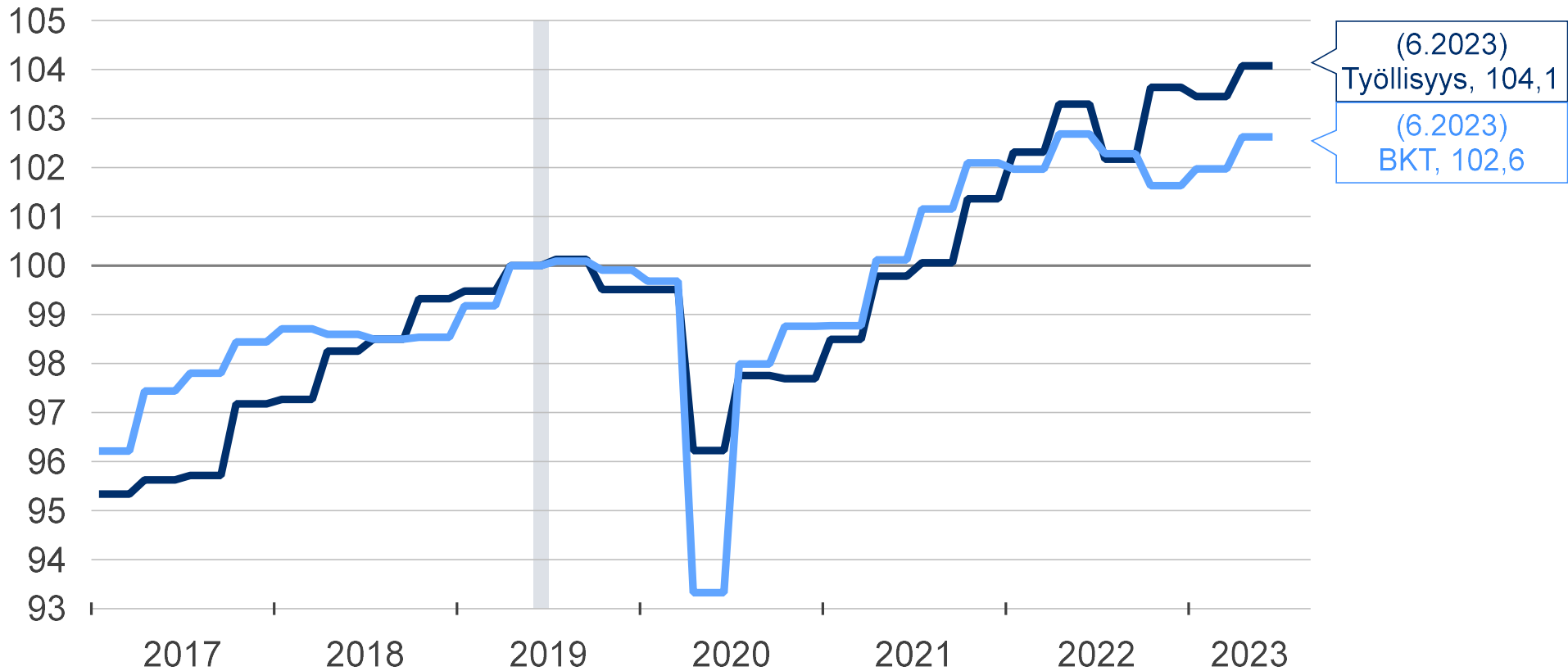
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

GDP, %

Työllisyyden ja bruttokansantuotteen kehitys

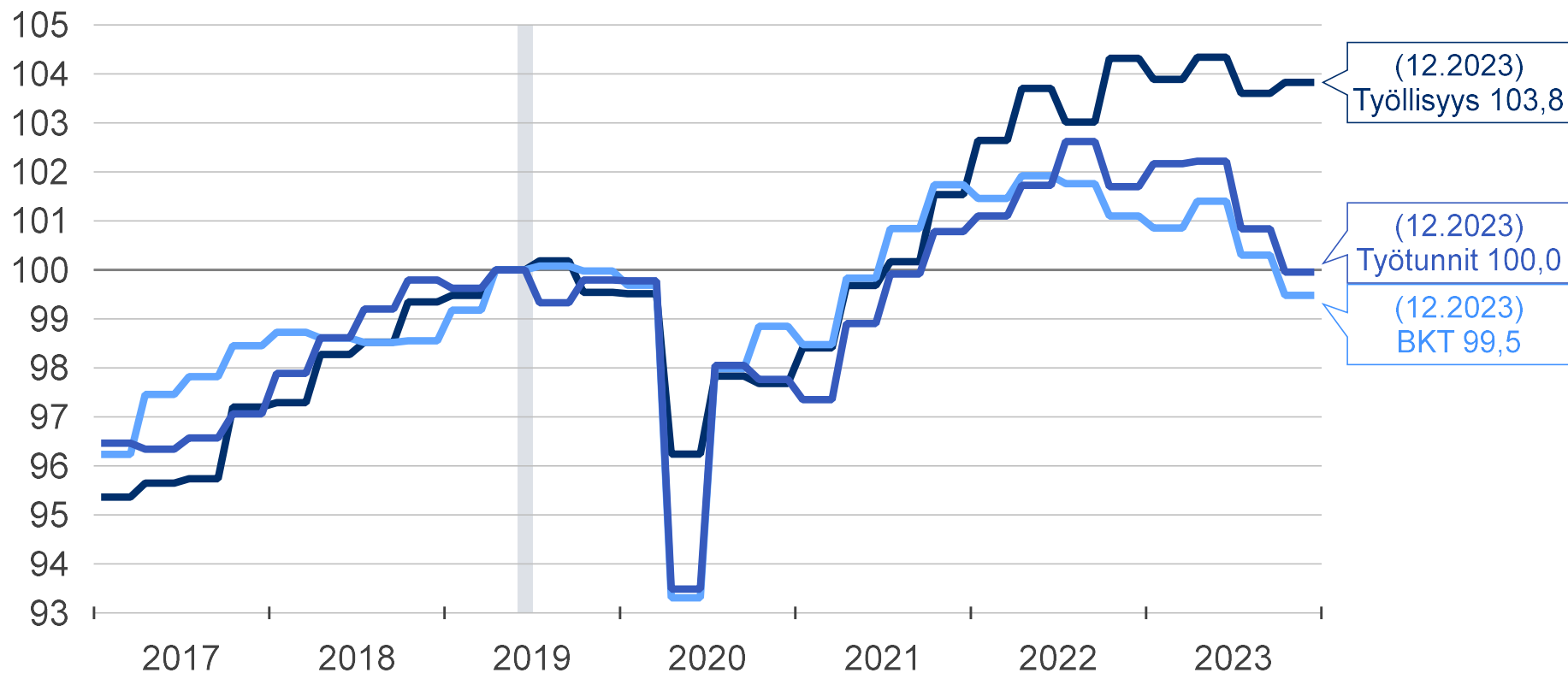
(Indeksi, v. 2019/6=100, kausitasoitettu)

Lähde: Statistics Finland, Employment (Quarterly), National Accounts (Quarterly), TEM, Macrobond

Bruttokansantuotteen, työllisyyden ja työtuntien kehitys

(Indeksi, v. 2019/6=100, kausitasoitettu)

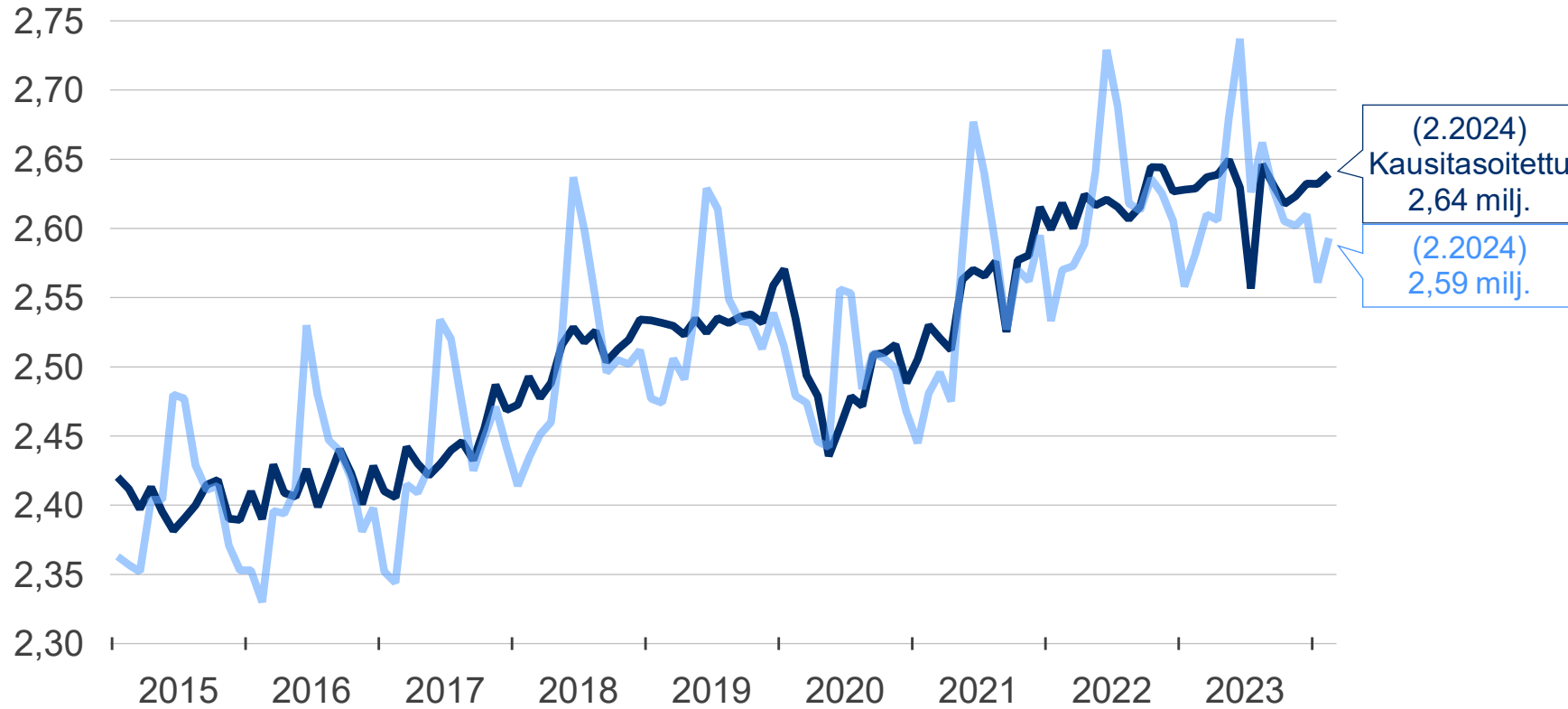
Lähde: Statistics Finland, Employment (Quarterly), National Accounts (Quarterly), TEM, Macrobond

Työlliset

(15-74-vuotiaat)

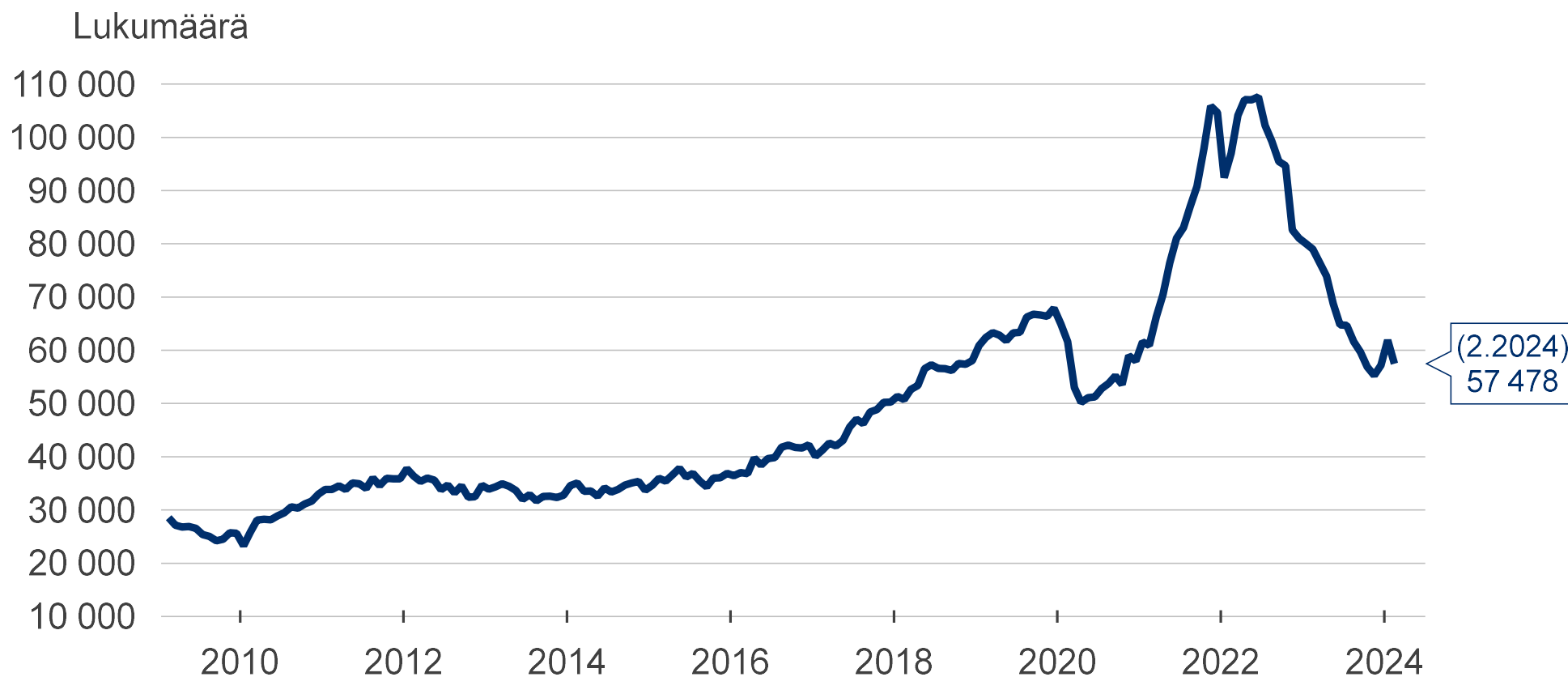

Lukumäärä, milj.

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, TEM, Macrobond (2.2024)

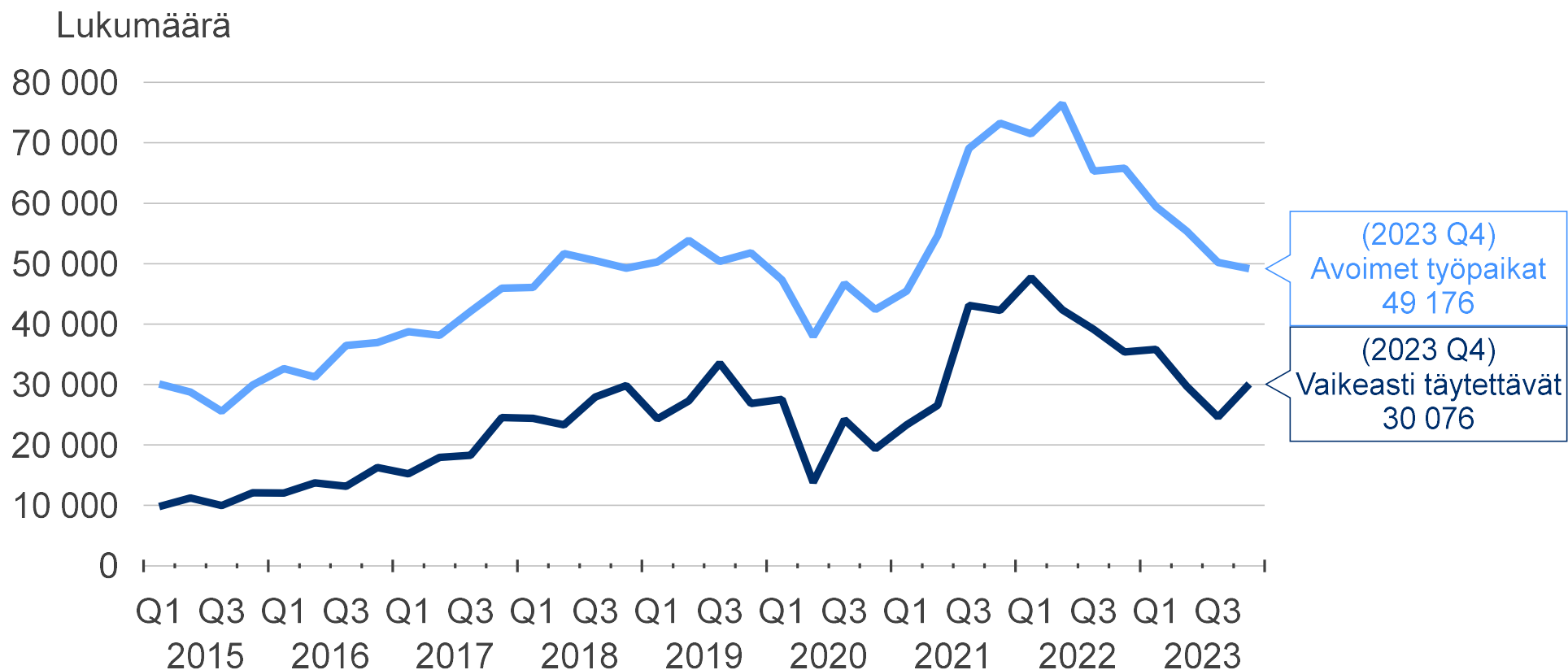
Avoimet työpaikat julkisessa työnvälityksessä (Kausitasoitettu)

Lähde: Ministry of Economic Affairs & Employment of Finland, Employment Service Statistics, Macrobond (2.2024)

Avoimet työpaikat ja niistä vaikeasti täytettävät työpaikat

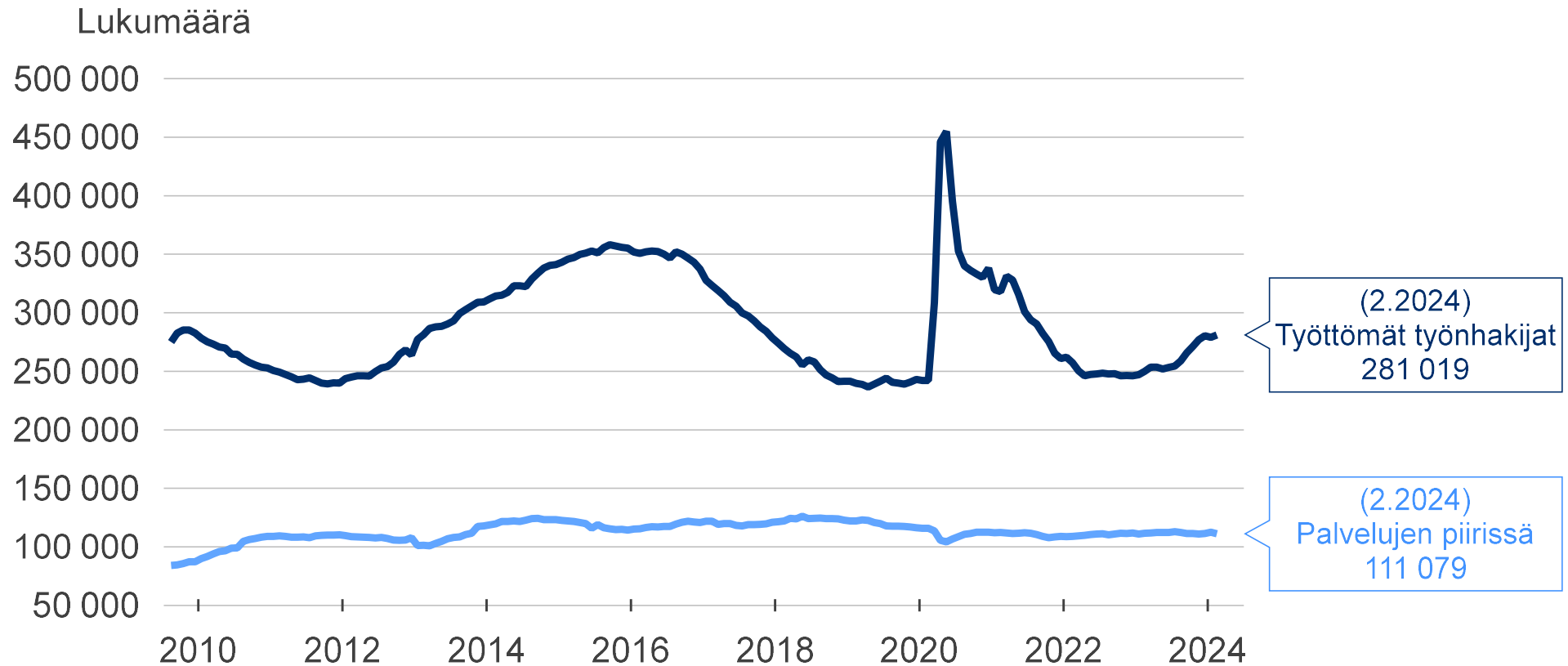
(Kausitasoitettu)

Lähde: Statistics Finland, Labor Turnover, Vacancies, TEM, Macrobond

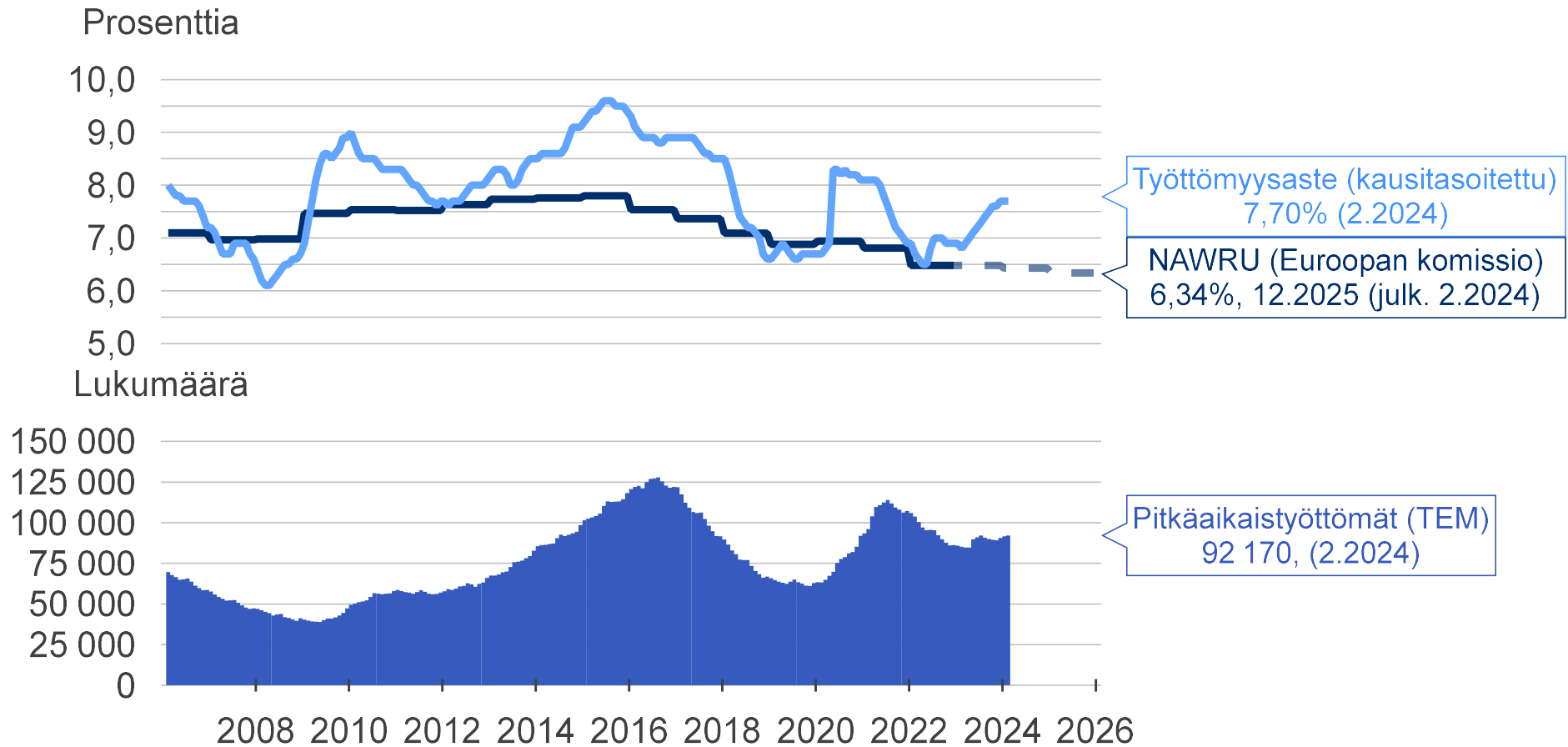
Työttömät työnhakijat ja palvelujen piirissä

(Työnvälitystilasto, kausitasoitettu)

Lähde: Ministry of Economic Affairs & Employment of Finland, Macrobond (2.2024)

Rakennetyöttömyys

Lähde: OECD, European Commission, Statistics Finland, TEM, Macrobond (helmikuu 2024)

Ennakointi työvoimatarpeessa

Reagoinnista ennakointiin

- Vaikea purkaa rakenteellista työttömyyttä (150 000 hlöä)
- Elinkeinorakenne muuttuu vauhdilla: kulutustottumukset, digitalisaatio, puhdas siirtymä, vapaa-ajan arvostus, vastuullisuusajattelu
- Jos ihmiset työskentelevät osaamisensa ylärajalla työvoiman tuottavuus kasvaa, mutta osaaminen ei ole vakio, se on alati kasvava vara
- Osaaminen ≠ (vanha)tutkinto
- Alueelliset osaamistarpeet fokukseen 2025 paikallistason ottaessa vastuun
- Ennakointi on tiedolla johtamista

Työvoimatietokartta (TEM)

OPH ennakointiyksikkö

Työvoimabarometri (TEM + ELYt)

Osaamistarvekompassi (Jotpa)

Tiedolla johtaminen oltava ohjenuorana

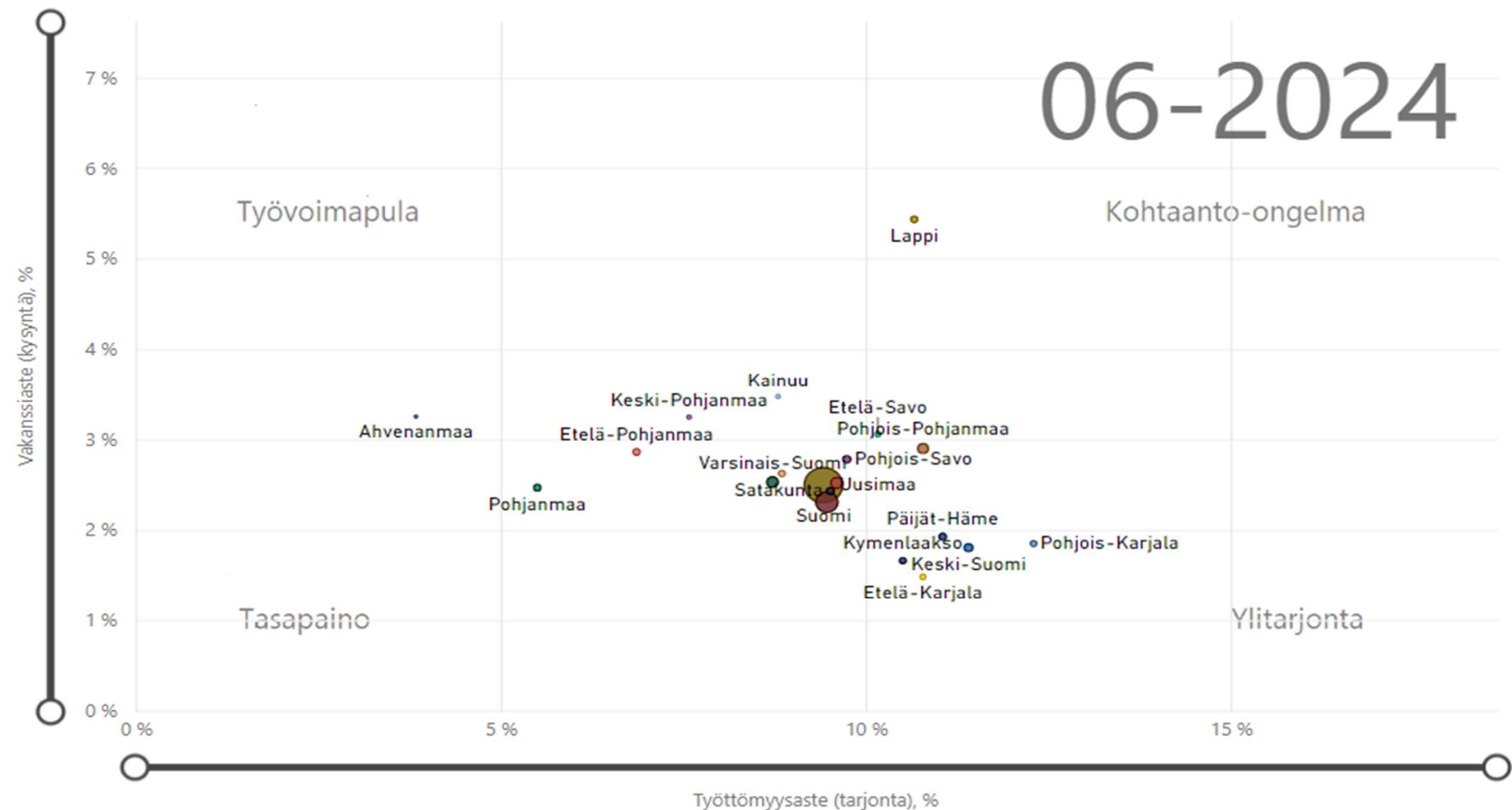
- Priorisointi ja targetointi nousee tiedosta ja ennakoivasta tarpeesta sekä resurssien niukkuudesta
- Jatkuva feedback kentältä
- Työmarkkinatuntijat sekä koulutus- ja työllisyyspolitiikan asiantuntijat mukaan päätöksentekoon
- Korkeakoulut ja oppilaitokset tekevät yhteiskuntaa palvelevia päätöksiä opetustarjonnassaan ja yritysysteistyössä
- Jotpa on nopea ja joustava reagoija (esim. hoiva-avustajat ja uudet teknologiat),
- Hyödynnetään opintosuoritusreksiteridataa toivottavasti myös TE-palveluissa tulevaisuudessa

Mistä siis työvoimaa alalle?

Aluevertailu

06-2024

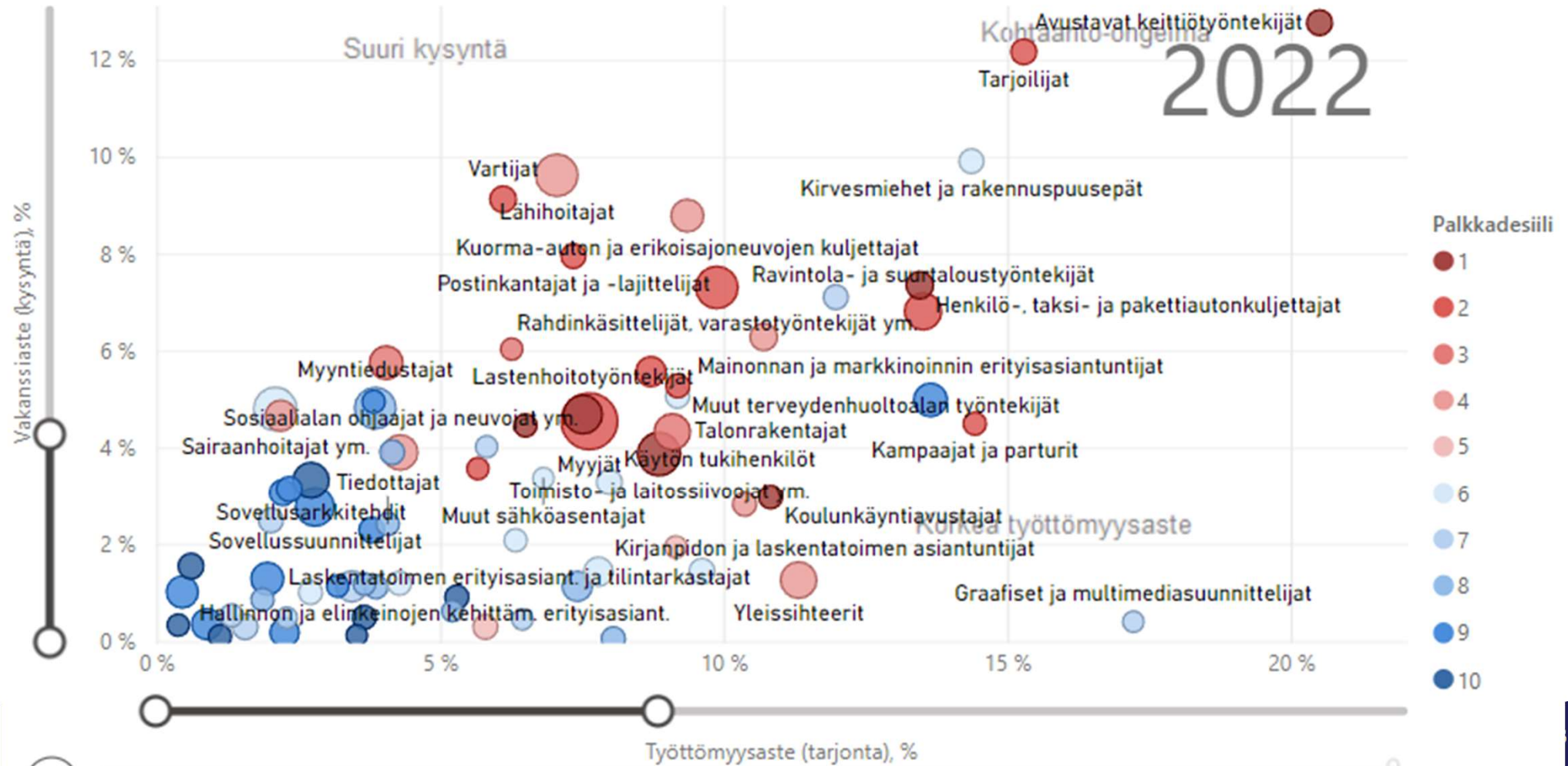
Kohtaanto-ongelma-ammateissa matala palkkataso

Ammatit

2022

Aluekohtaiset tiedot: Uusimaa

Työvoimapula ammatit (yli 16€/h)	N
5321 Lähihoitajat	589
3221 Sairaanhoidajat ym.	582
3322 Myyntiedustajat	250
2342 Lastentarhanopettajat	235
2514 Sovellusohjelmoijat	111
2434 Tieto- ja viestintätekniikan myynnin erityisasiant.	97
2511 Sovellusarkkitehdit	96
2142 Maa- ja vesirakentamisen erityisasiantuntijat	57
2422 Hallinnon ja elinkeinojen kehittäm. erityisasiant.	56
2261 Hammaslääkärit	56
2212 Ylilääkärit ja erikoislääkärit	50
2151 Sähkötekniikan erityisasiantuntijat	48
2523 Tietoverkkojen erityisasiantuntijat	43
8342 Maansiirtokoneiden ym. kuljettajat	37
2266 Kuulontutkijat ja puheterapeutit	36
2250 Eläinlääkärit	33

Työvoimapula-ammattit (alle 16 €/h)	N
5322 Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)	252
5414 Vartijat	193
9510 Mainosten jakajat, kengänkiillottajat ym.	107
5244 Puhelin- ja asiakaspalvelukeskusten myyjät	97
4222 Puhelinpalveluneuvoajat	64
4412 Postinkantajat ja -lajittelijat	60
9621 Sanomalehtien jakajat, lähetit ja kantajat	51
5230 Kassanhoitajat ja lipunmyyjät	41
5245 Huoltamotyöntekijät	30
8212 Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kokoonpanijat	27
5211 Kioski- ja torimyyjät	27
5243 Suoramyyjät	26
9411 Pikaruokatyöntekijät	24
4227 Tutkimus- ja markkinatutkimushaastattelijat	15
8157 Pesulatyöntekijät	14
5212 Katumyyjät (elintarvikkeet)	2

Kohtaanto-ongelma-ammattit	%
9313 Rakennusalan avustavat työntekijät	33,7 %
2514 Sovellusohjelmoijat	23,8 %
6113 Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -työnt...	20,7 %
7114 Betonirakentajat ja raudoittajat	17,4 %
4222 Puhelinpalveluneuvoajat	17,3 %
9312 Maa- ja vesirakentamisen avustavat työ...	15,9 %
9412 Avustavat keittiötyöntekijät	12,1 %
5132 Baarimestarit	12,1 %
8211 Konepaja- ja metallituotteiden kokoonp...	12,1 %
5131 Tarjoilijat	11,9 %
7212 Hitsaajat ja kaasuleikkaajat	10,9 %
7121 Kattoasentajat ja -korjaajat	10,4 %
7123 Rappaajat	10,3 %
7122 Lattianpäällystystyöntekijät	10,0 %
7115 Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät	9,5 %
2521 Tietokantasuunnittelijat ja -vastaavat	9,4 %

Ylitarjonta-ammattit	N
7213 Ohutlevysepät	-189
7126 Putkiasentajat	-193
2655 Näyttelijät	-194
1221 Myynti- ja markkinointijohtajat	-195
2163 Tuote- ja vaatesuunnittelijat	-199
2643 Kääntäjät, tulkit ja muut kielitieteilijät	-200
7522 Huonekalupuusepät ym.	-201
2341 Peruskoulun alaluokkien opettajat	-202
4221 Matkatoimistovirkailijat	-205
7115 Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät	-212
5221 Kauppiaat (pienyrittäjät)	-217
3431 Valokuvaajat	-219
4311 Taloushallinnon toimistotyöntekijät	-222
2153 ICT-alan erityisasiantuntijat	-241
5153 Kiinteistöhuollon työntekijät	-245
4211 Pankki- ym. toimihenkilöt	-245

Ylitarjonta-ammattit (%)	Työttömyysaste (%)
7531 Vaatturit, pukuompelijat, turkkurit, h...	53,91 %
2651 Kuvataiteilijat	49,22 %
6113 Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -t...	33,17 %
2632 Yhteiskunta- ja kulttuuritutkijat	29,33 %
7522 Huonekalupuusepät ym.	29,21 %
2655 Näyttelijät	26,72 %
2163 Tuote- ja vaatesuunnittelijat	24,78 %
7131 Rakennusmaalarit ym.	24,40 %
7213 Ohutlevysepät	23,87 %
4221 Matkatoimistovirkailijat	23,17 %
2652 Muusikot, laulajat ja säveltäjät	20,92 %
9412 Avustavat keittiötyöntekijät	19,86 %
5142 Kosmetologit ym.	19,62 %
7421 Elektr.- ja autom.laitteiden asentaja...	19,58 %
2153 ICT-alan erityisasiantuntijat	18,80 %
3431 Valokuvaajat	17,13 %

Työvoimapula (yli 16€/h)

Ammatti	N
3221 Sairaanhoidajat ym.	876
2211 Yleislääkärit	351
2212 Ylilääkärit ja erikoislääkärit	103
2342 Lastentarhanopettajat	97
2266 Kuulontutkijat ja puheterapeutit	81
2261 Hammaslääkärit	81
2656 Juontajat, kuuluttajat ym.	80
3251 Suuhygienistit	66
2635 Sosiaalityön erityisasiantuntijat	64
3135 Metallien jalostuksen prosessinhoitajat	63
5411 Palomiehet	37
1412 Ravintolanjohtajat	27
2221 Ylihoitajat ja osastonhoitajat	26
2352 Erityisopettajat	23
1341 Lastenhoidon johtajat	19
2164 Yhdyskunta- ja liikennesuunnittelijat	9
3332 Konferenssi- ja tapahtumajärjestäjät	7
3355 Komisarit ja ylikonstaapelit	5
4229 Muut luokittelemattomat asiakaspalvelutyöntekijät	3
1343 Vanhustenhuollon johtajat	2

Työvoimapula (alle 16€/h)

Ammatti	N
5419 Muut suojele- ja vartiointityöntekijät	181
5244 Puhelin- ja asiakaspalvelukeskusten myyjät	145
5163 Hautauspalvelutyöntekijät	103
5211 Kioski- ja torimyyjät	83
9211 Maanviljelyn avustavat työntekijät	74
9214 Avustavat puutarhatyöntekijät	55
9411 Pikaruokatyöntekijät	51
5243 Suoramyyjät	47
9510 Mainosten jakajat, kengänkiillottajat ym.	40
5245 Huoltamotyöntekijät	17
5212 Katumyyjät (elintarvikkeet)	2

Ylitarjonta

Ammatti	N
5223 Myyjät	-7077
7111 Talonrakentajat	-5710
4120 Yleissihteerit	-4670
7115 Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät	-4410
8332 Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat	-4077
9333 Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.	-3948
2431 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	-3574
5120 Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät	-3523
9112 Toimisto- ja laitossiivoojat ym.	-2980
7131 Rakennusmaalarit ym.	-2665
7411 Rakennussähköasentajat	-2468
5311 Lastenhoitotyöntekijät	-2370
9412 Avustavat keittiötyöntekijät	-2211
7231 Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat	-2211
5153 Kiinteistöhuollon työntekijät	-2001
7126 Putkiasentajat	-1955
7213 Ohutlevysepät	-1730
5312 Koulunkäyntiavustajat	-1728
8211 Konepaja- ja metallituotteiden kokoonpanijat	-1470
2166 Graafiset ja multimediasuunnittelijat	-1460
3512 Käytön tukihenkilöt	-1300
8322 Henkilö-, taksi- ja pakettiautonkuljettajat	-1291
7233 Maatalous-, teollisuuskoneasentajat ja -korjaajat	-1250

Kohtaanto-ongelma

Ammatti	Kohtaanto-ongelma
9213 Yhd. maanviljelyn, karjankasvat. avustav...	41 %
5249 Muut muualla luokittelemattomat myyntity...	35 %
8154 Valkaisu-, värjäys- ja puhdistuskoneiden ...	35 %
9311 Kaivosten avustavat työntekijät	29 %
9123 Ikkunanpesijät	27 %
9129 Muut puhdistustyöntekijät	27 %
9622 Satunnaistöiden tekijät	24 %
9111 Kotiapulaiset ja -siivoajat	23 %
7319 Muut käsityöntekijät	23 %
7315 Lasinpuhaltajat,-leikkaajat,-hiojat ja viimei...	21 %
5113 Matkaoppaat	19 %
9313 Rakennusalan avustavat työntekijät	19 %
7544 Savupuhdistajat, tuholais- ja rikkakasvint...	19 %
6123 Mehiläistenhoitajat ym.	18 %
5169 Muut luokitt. henkilökohtaisen palvelun ty...	17 %
9212 Karjankasvatuksen avustavat työntekijät	14 %
8189 Muut muualla luokittelemattomat prosessi...	13 %
6114 Yhd. maan- ja vihannesvilj., puutarhanhoi...	13 %
6113 Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -työnte...	11 %
5131 Tarjoilijat	11 %
8132 Valokuvatuotteiden valmist. prosessityönt...	11 %

AMMATIT YHTEENSÄ	54121		286850
2211 Yleislääkärit	506	0,23	117
2212 Ylilääkärit ja erikoislääkärit	159	0,48	77
2221 Ylihoitajat ja osastonhoitajat	15	1,73	26
2250 Eläinlääkärit	16	3,63	58
2261 Hammaslääkärit	117	0,67	78
2266 Kuulontutkijat ja puheterapeutit	81	0,31	25
2330 Lukion ja peruskoulun yläluokkien opettajat	290	6,06	1756
2341 Peruskoulun alaluokkien opettajat	301	3,85	1160
2342 Lastentarhanopettajat	809	0,87	701
2352 Erityisopettajat	279	0,84	233
2359 Opinto-ohjaajat ja muut opetuksen erityisopettajat	135	2,47	333
2635 Sosiaalityön erityisasiantuntijat	460	0,70	321
3212 Bioanalyttikot (terveydenhuolto)	84	1,33	112
3221 Sairaanhoidajat ym.	2473	0,57	1407
3222 Kätilöt	18	3,83	69
3251 Suuhygienistit	131	0,34	44
3255 Fysioterapeutit ym.	89	4,16	370
3258 Sairaankuljetuksen ensihoitajat	28	2,00	56
3412 Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym.	794	3,07	2439
5311 Lastenhoitotyöntekijät	923	4,30	3968
5312 Koulunkäyntiavustajat	312	8,20	2559
5321 Lähihoitajat	5156	1,08	5582
5322 Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)	1186	1,53	1817

Työvoiman tarjonta / työvoiman kysyntä

Kaikki toimialat

Työvoimapula

Työttömyysaste

Kohtaanto-ongelma

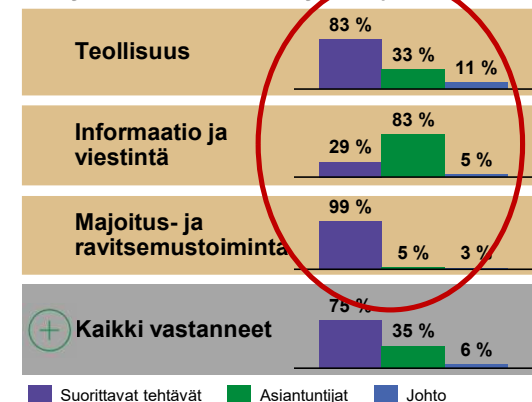

Työvoimapula on tällä hetkellä voimakasta ja läpileikkaavaa hidastaen merkittävästi kasvua tutkituissa yrityksissä

- Työvoimapulaa koetaan laajasti läpi yrityskentän ja 58 % tutkituista yrityksistä kärsii työvoimapulasta
 - Työvoimapula alkaa olemaan monilla yrityksillä (27 %) jo normaalin toiminnan este
 - Tutkituista yrityksistä 76 % ilmoittaa sen olevan kasvun este
- Työvoimapula näyttäytyy hyvin moninaisena kokonaisuutena toimialasta riippuen, jolloin myös ratkaisujen pitää olla moninaisia. Työvoimapula on tällä hetkellä myös globaali ilmiö ja ulkomaisesta työvoimasta on vain rajallinen apu ongelman ratkaisussa
 - Majoitus- ja ravitsemustoimialalla työvoimapula on erityisen merkittävää, koska korona-aikana kysynnän vaihtelut ovat olleet suuria ja vastaavasti työn epävarmuus on ajanut erityisesti kausityöntekijöitä muille toimialoille
 - Informaatio- ja viestintätoimialalla pulaa on erityisesti asiantuntijoista ja vaikutukset liikevaihtoon ovat erittäin merkittäviä

Työvoimapulan kohdistuminen****

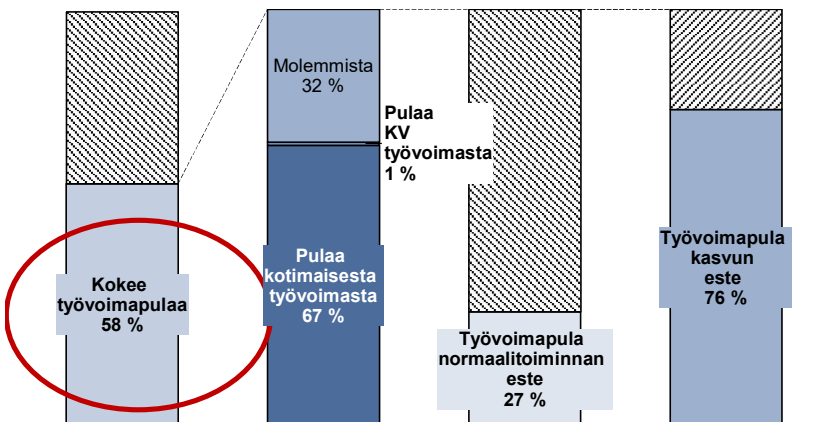
% "Kyllä" vastanneet sektorin työvoimapulaa kokevista

Työvoimapulaa kokevien osuus***

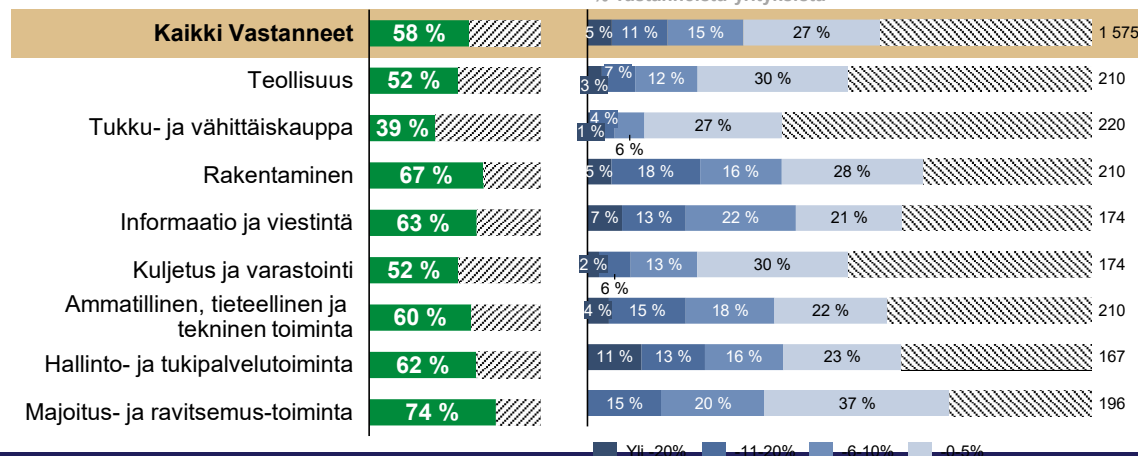
% vastanneista yrityksistä

N=1575

Työvoimapulaa kokevien osuus toimialoittain*

% vastanneista yrityksistä

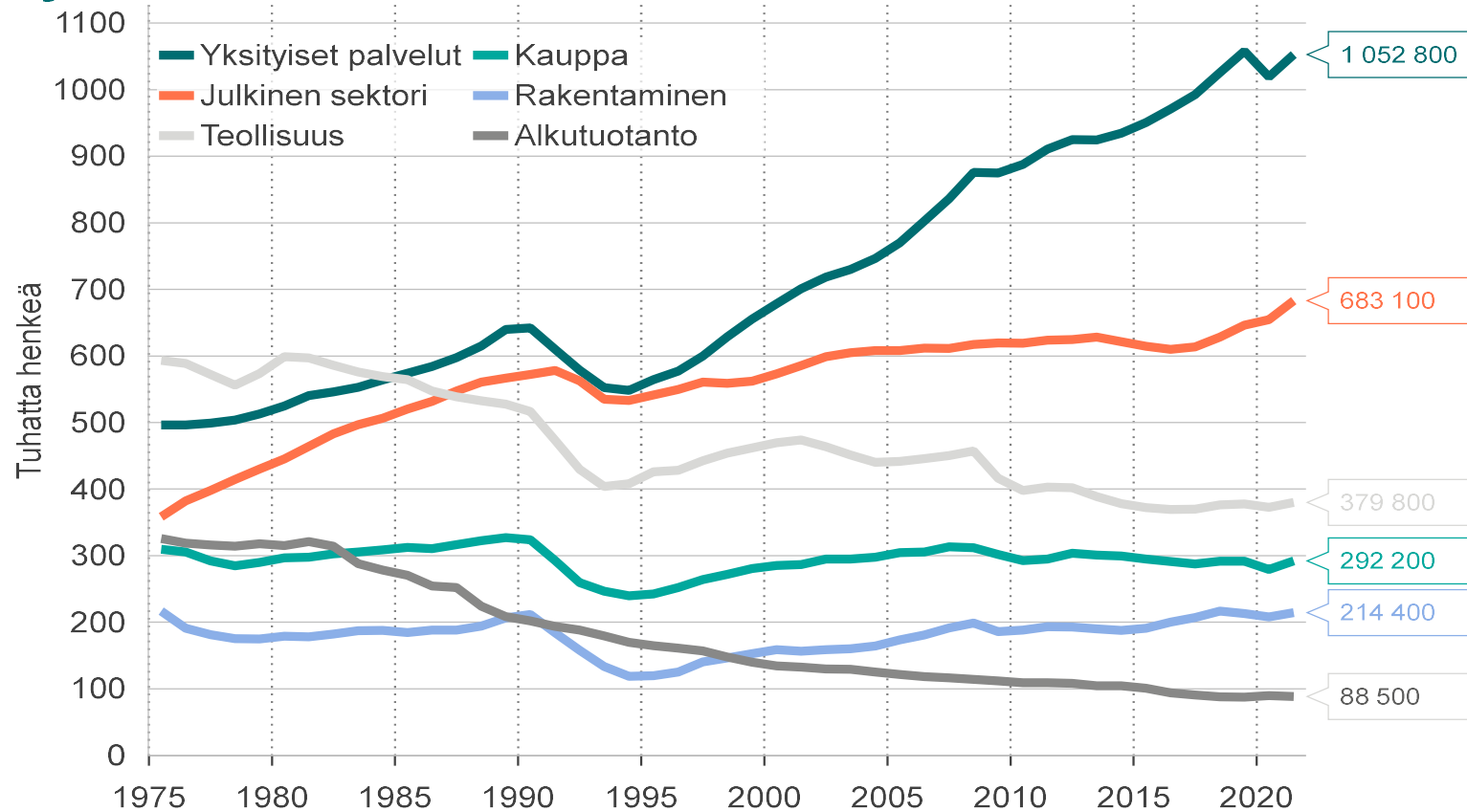

*Perustuen kyselytutkimuksen kysymykseen 22. **Perustuen kyselytutkimuksen kysymykseen 25. ***Perustuen kyselytutkimuksen kysymyksiin 22,24, ja 28 **** Perustuen kyselytutkimuksen kysymykseen26.

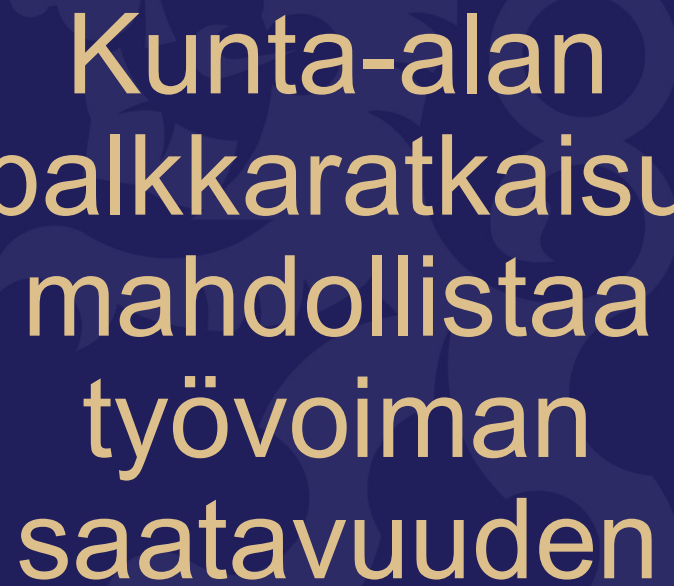
Palvelusektorin osuus työllisyydestä kasvaa

Työlliset toimialoittain

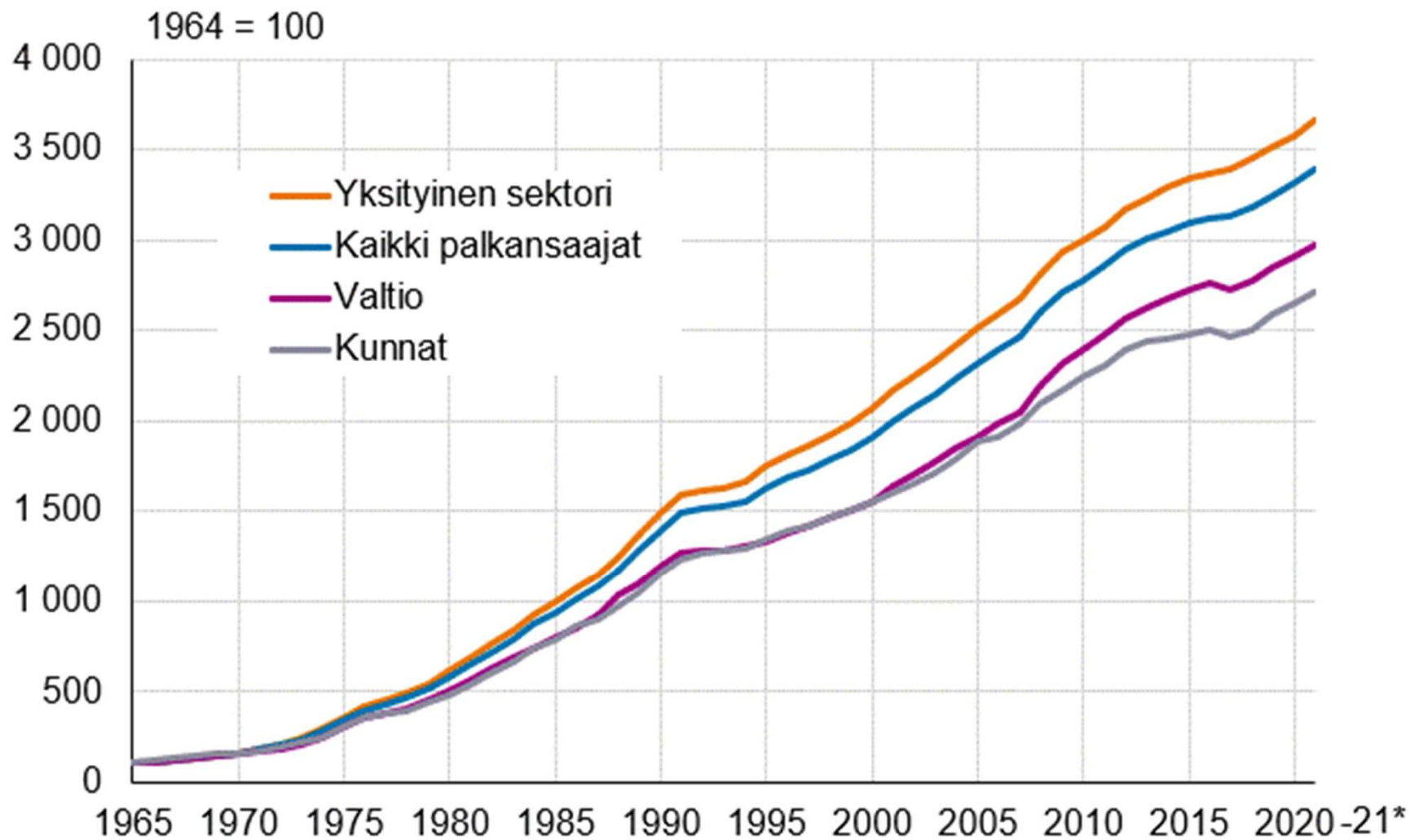

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond, PALTA

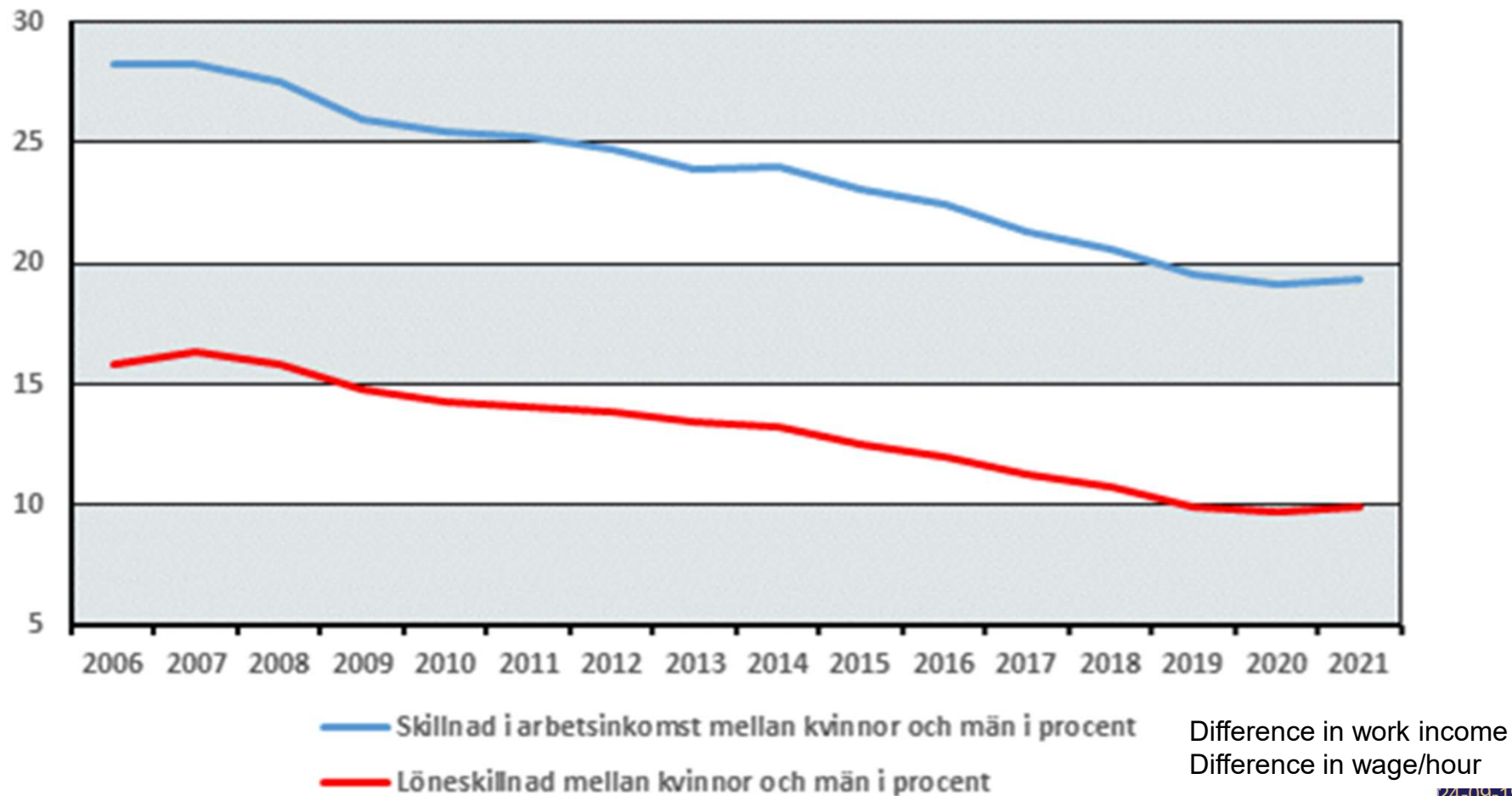

Kunta-alan
palkkaratkaisu
mahdollistaa
työvoiman
saatavuuden

Säännöllisen ansion indeksi työnantajasektoreittain,
Kunta-alan palkat jääneet jälkeen muista sektoreista selvästi, siksi tarpeen korjata, jotta
saadaan työvoimaa alalle jatkossakin

**Suomessa ammatit ovat sukupuolittuneet, eivätkä palkkaerot ole pienentyneet (Kunta-alan palkkaratkaisu tärkeä myös sen vuoksi)
Ruotsissa on pystytty pienentämään sukupuolten välisiä palkkaeroja merkittävästi**

Työvoimapotentiaalit

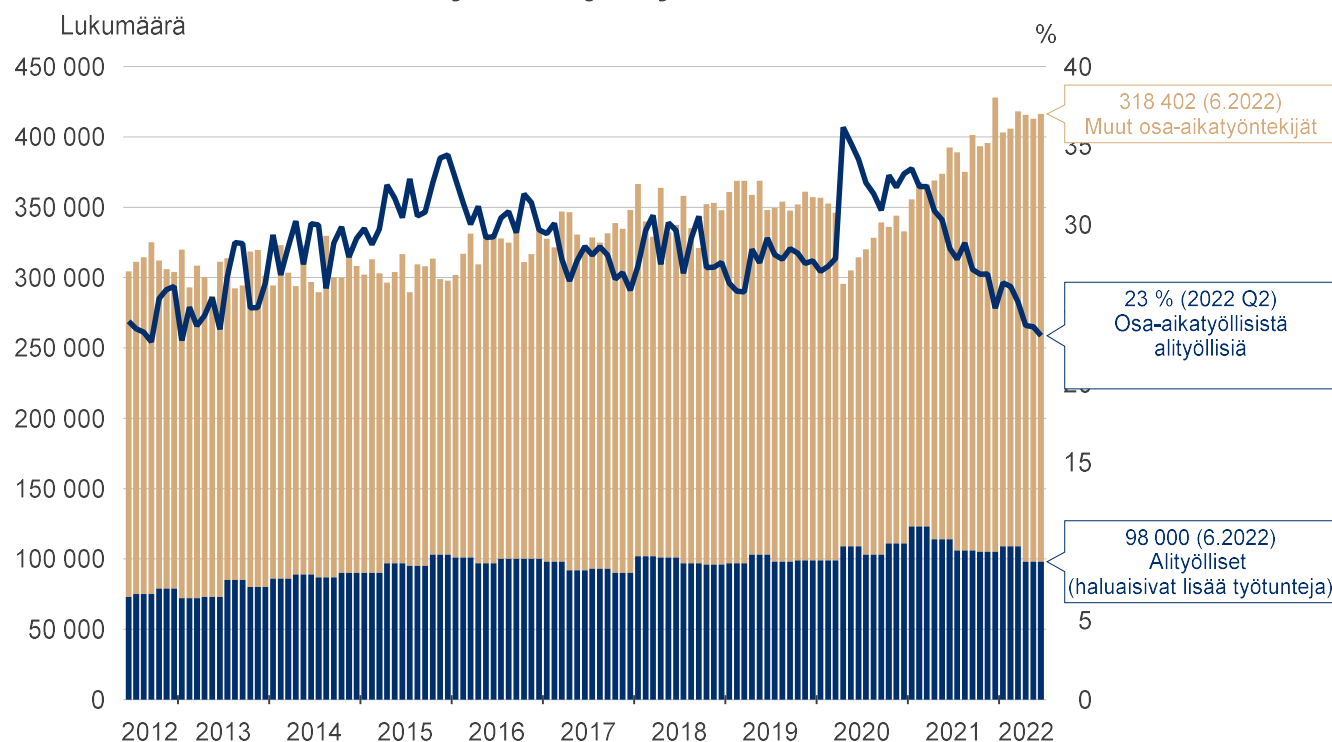

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Osa-aikatyötä tekevien määrä on kasvanut, mutta pääasiassa kasvu on ollut haluttua

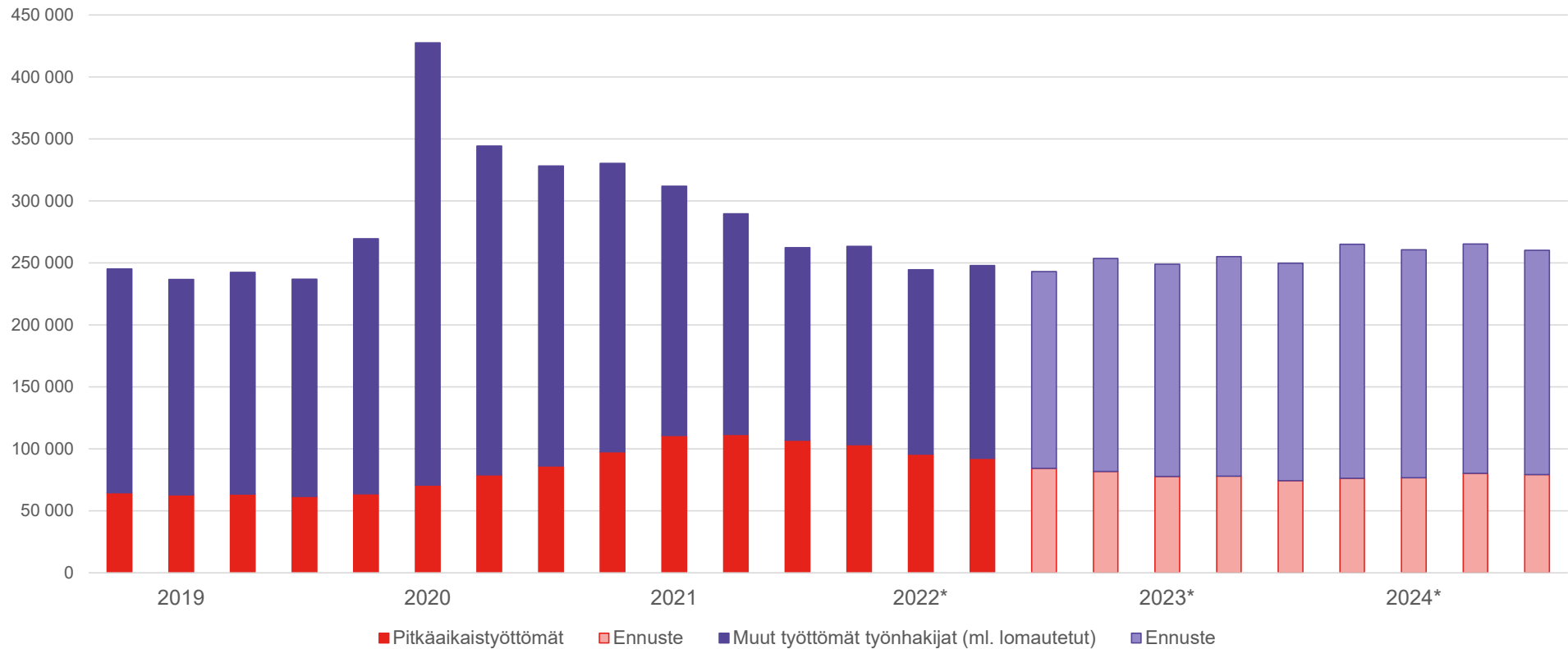
Osa-aikatyöntekijät työaikatoiveen mukaan

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond

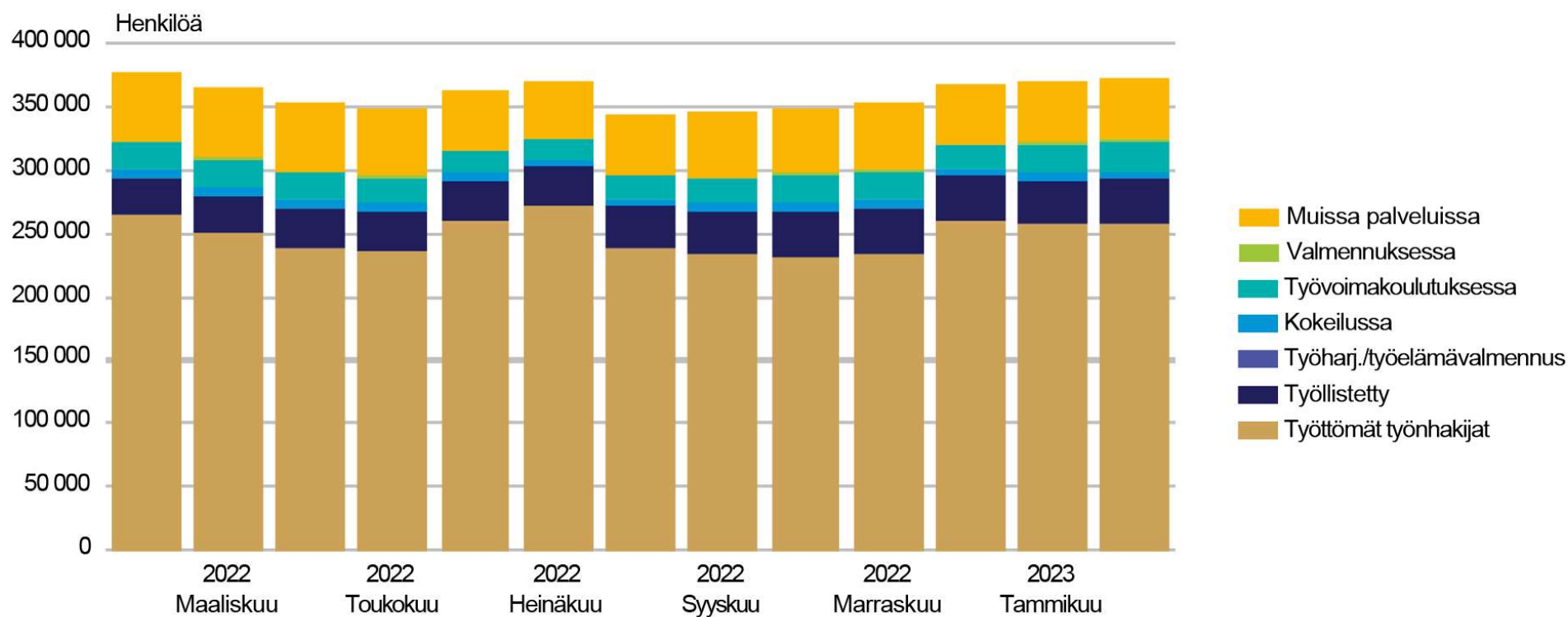
- Alityöllisten eli niiden osa-aikatyöntekijöiden, jotka haluaisivat tehdä pidempää työaika, määrä on pysynyt vakaana, vaikka osa-aikatyötä tekevien työllisten määrä on kasvanut voimakkaasti.
- Näyttäisi siis siltä, että pääasiassa uudet syntyneet osa-aikatyöpaikat ovat olleet haluttuja
- Alityöllisiä on kuitenkin edelleen hieman noin 100 000

Työttömät työnhakijat (ml. pitkäaikaistyöttömyys)

Lähde: Työnvälitystilasto, työ- ja elinkeinoministeriö. Ennuste: TEM

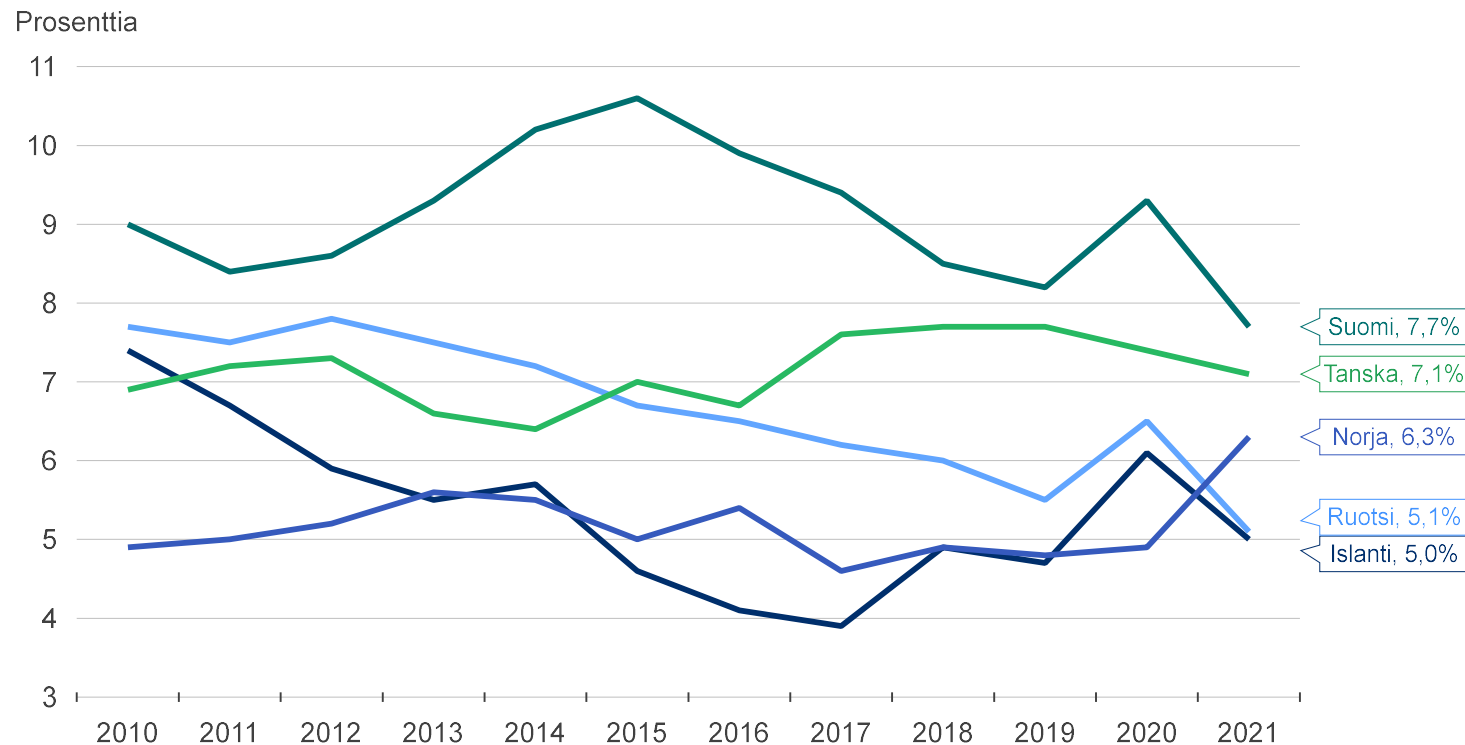
Laaja työttömyys | työttömät työnhakijat ja palveluissa olevat

Nuorten työvoiman ja koulutuksen ulkopuolella olo on Suomessa muita Pohjoismaita yleisempää

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, NEET-aste
(15-24-vuotiaat)

Lähde: Eurostat, Educational Attainment & Outcomes of Education, TEM, Macrobond (2021)

- Välivuosien määrä ja hidas siirtymä toiselta asteelta kolmannelle heijastuvat NEET-asteessa
- Myös varusmiespalvelun aloituksen odottaminen kasvattaa NEET-astetta

Opiskelijoiden työssäkäynti (2020)

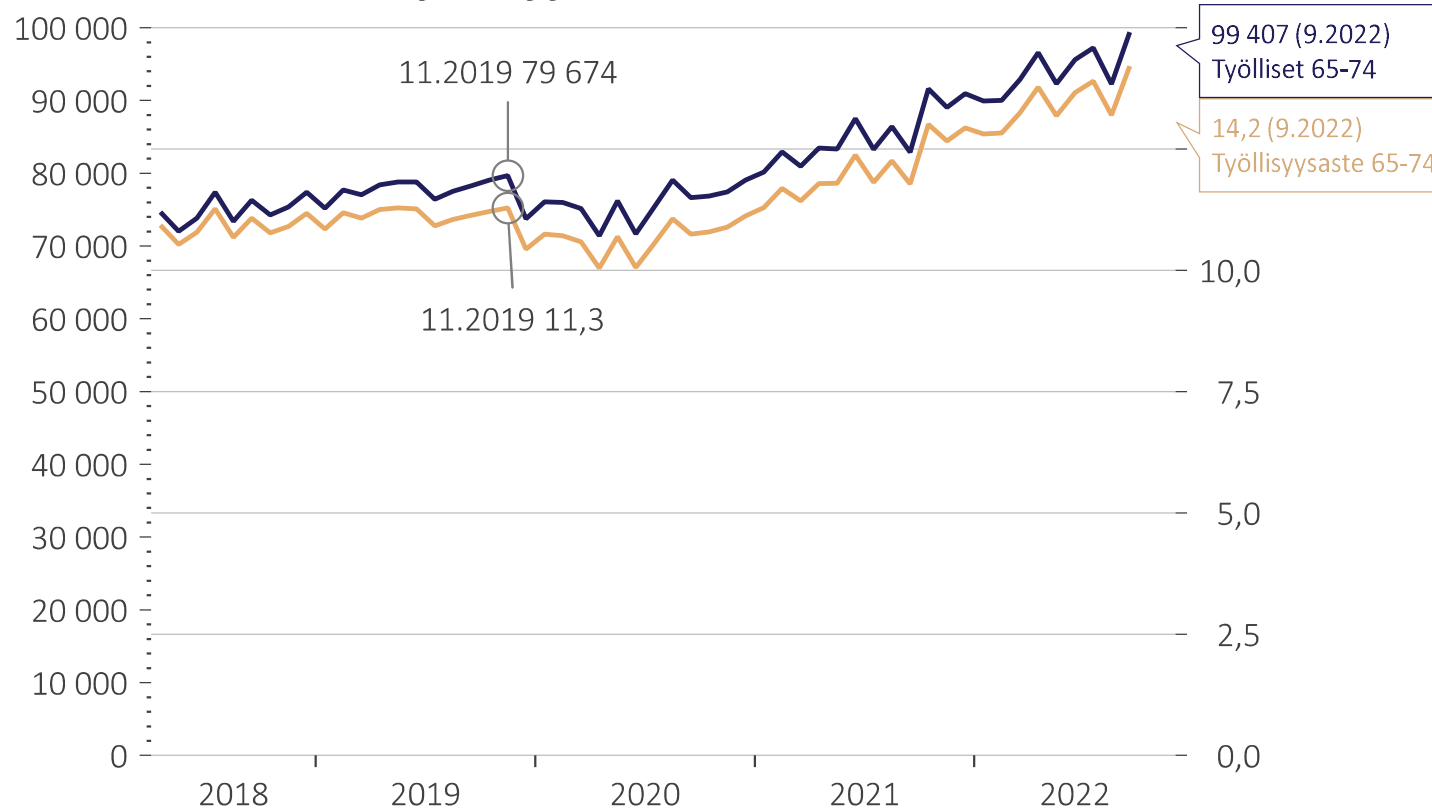
	Opiskelijat (lkm.)	Työlliset opiskelijat (lkm)	Työlliset opiskelijat, %
Yhteensä	513 090	238 830	46,5
Lukiokoulutus	43 374	10 646	24,5
Ammatillinen peruskoulutus	122 580	40 421	33
Ammattitutkinto	28 368	18 882	66,6
Erikoisammattitutkinto	13 434	11 223	83,5
Ammattikorkeakoulututkinto	132 740	65 164	49,1
Alempi korkeakoulututkinto	77 867	30 615	39,3
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	16 028	13 010	81,2
Ylempi korkeakoulututkinto	59 855	34 670	57,9
Lääkärien erikoistumiskoulutus	136	121	89
Lisensiaatintutkinto	567	417	73,5
Tohtorintutkinto	18 141	13 661	75,3

Tilastokeskus, Opiskelijoiden työssäkäynti

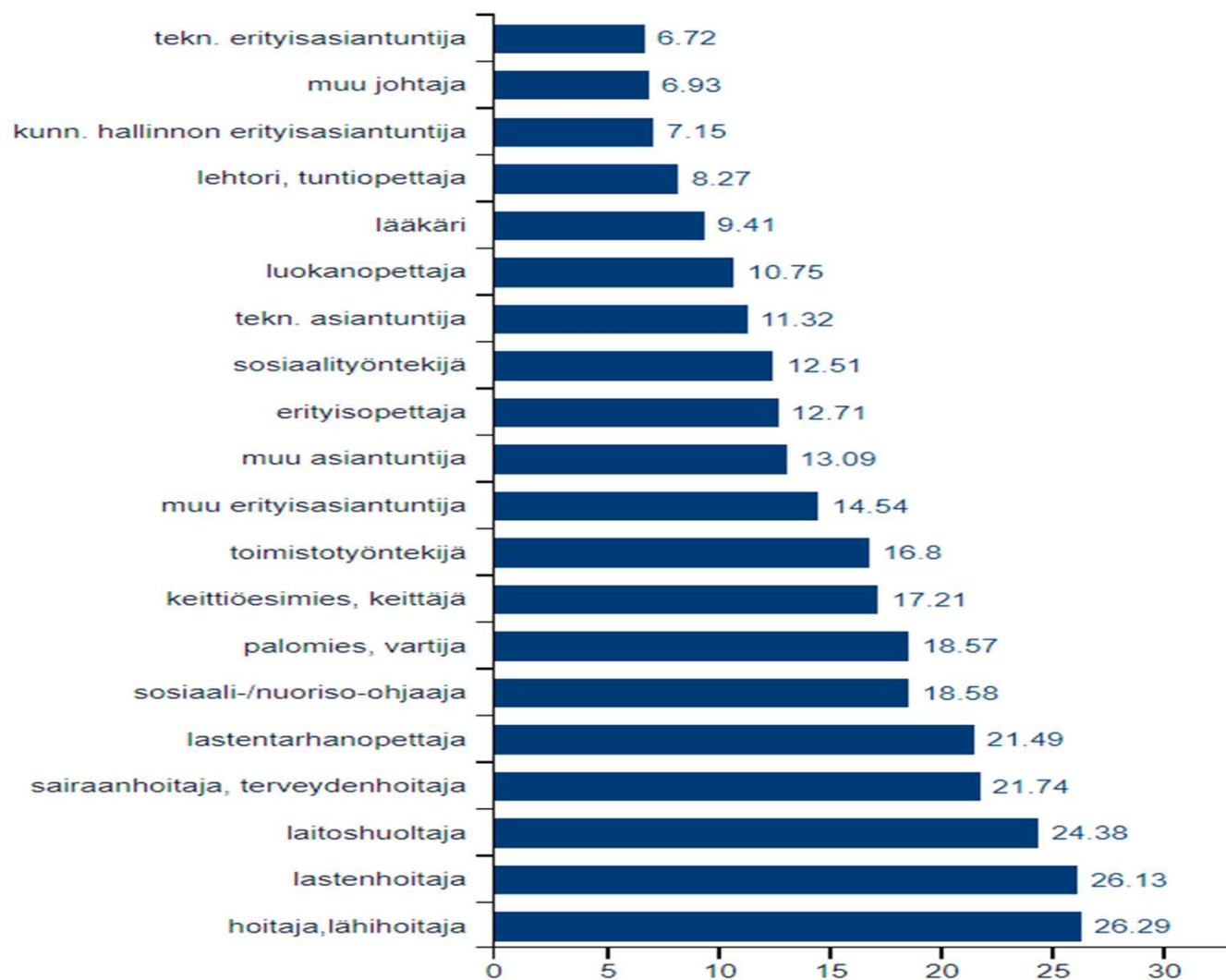
65+ työllisyys kasvaa, mutta ei näy työllisyysasteessa

Työllisyysaste, 65-74-vuotiaat, SA

Labor Force Survey, StatFin, Macrobond, TEM

Sairauspoissaolopäivien lkm/htv 20 suurinta ammattia henkilötövuosien mukaan v. 2020

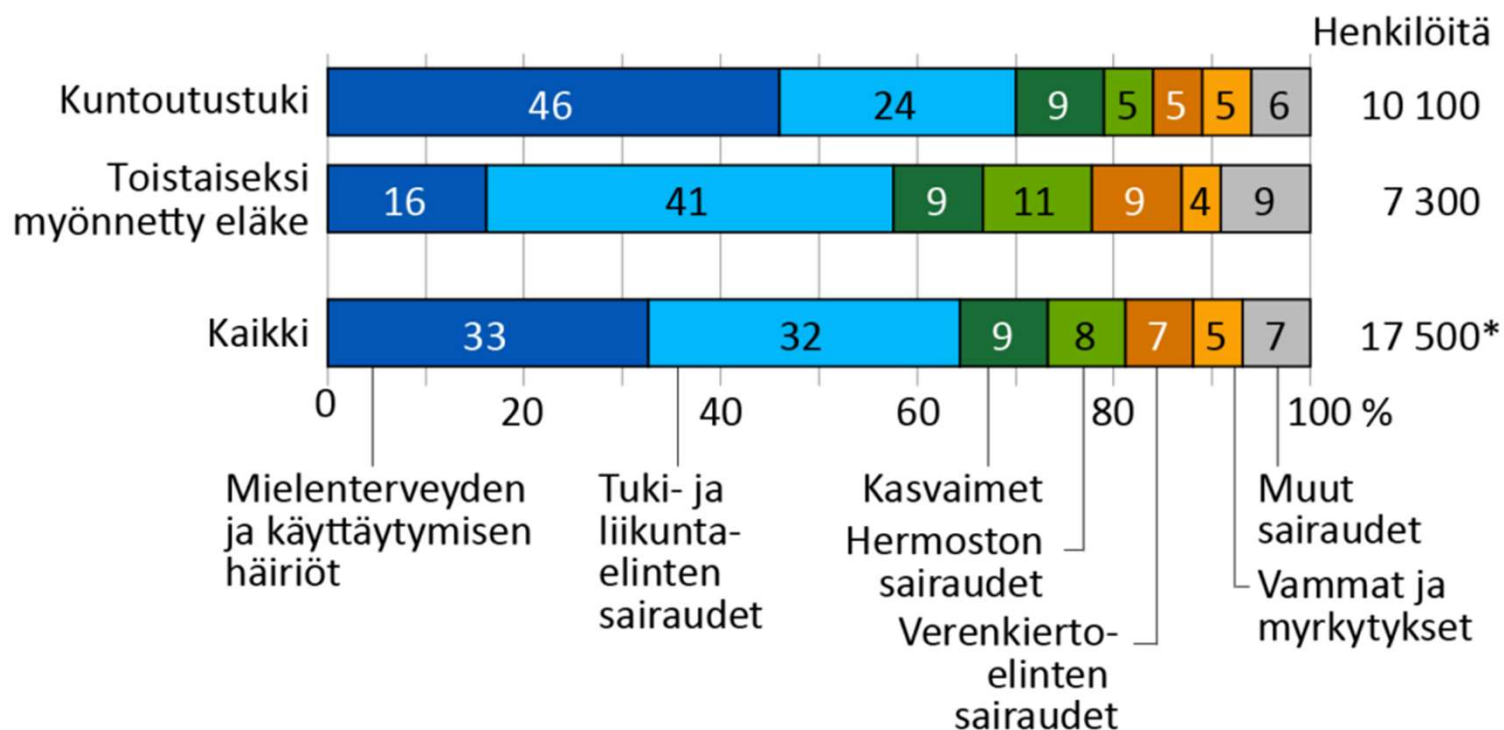

Lähde: Työterveyslaitos

Työkyvyttömyyseläkkeellä yht 130 000 henkilöä

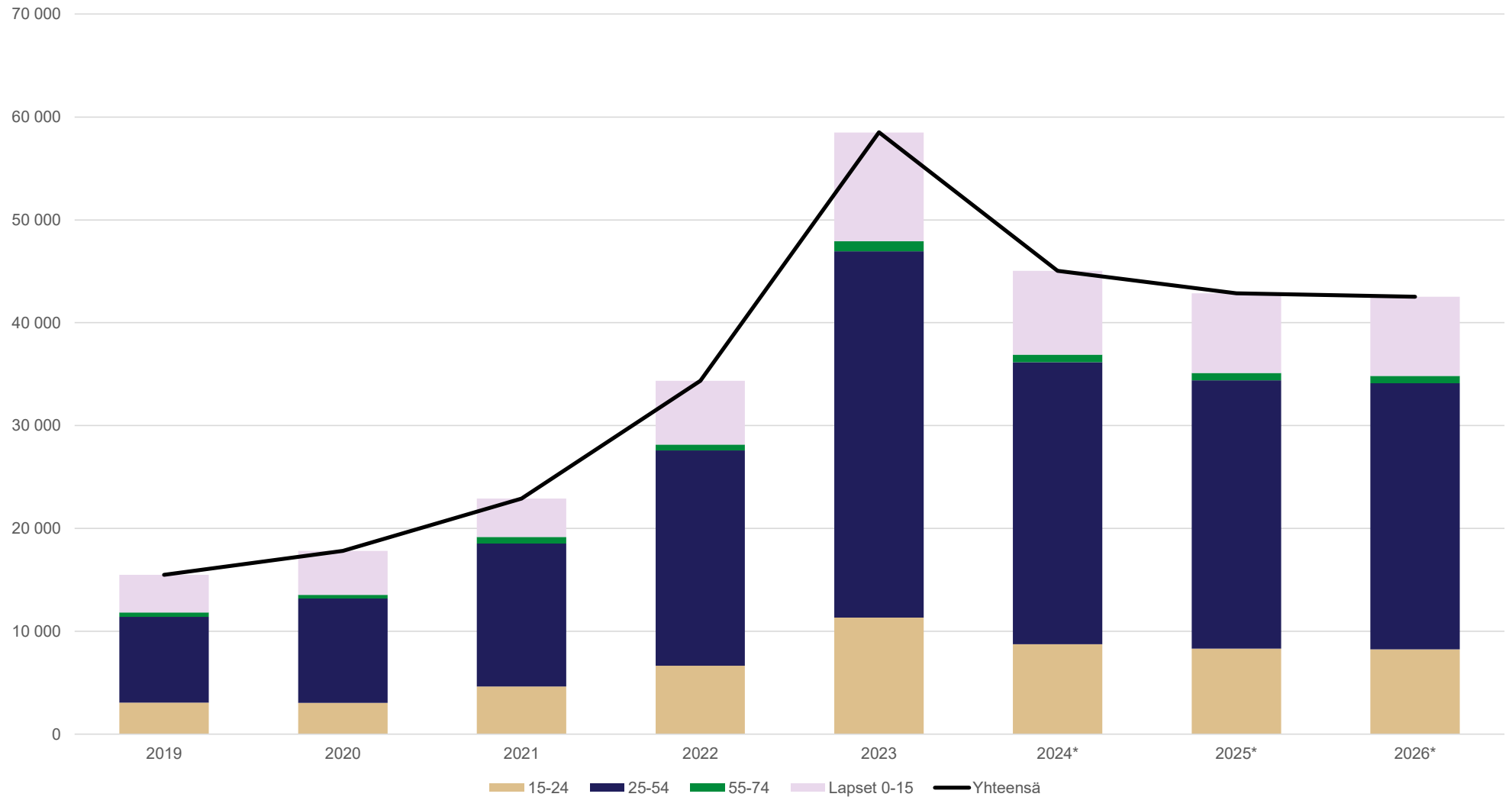
Työeläkejärjestelmästä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet eläkkeen määräaikaisuuden ja sairauspäryhmän mukaan vuonna 2021

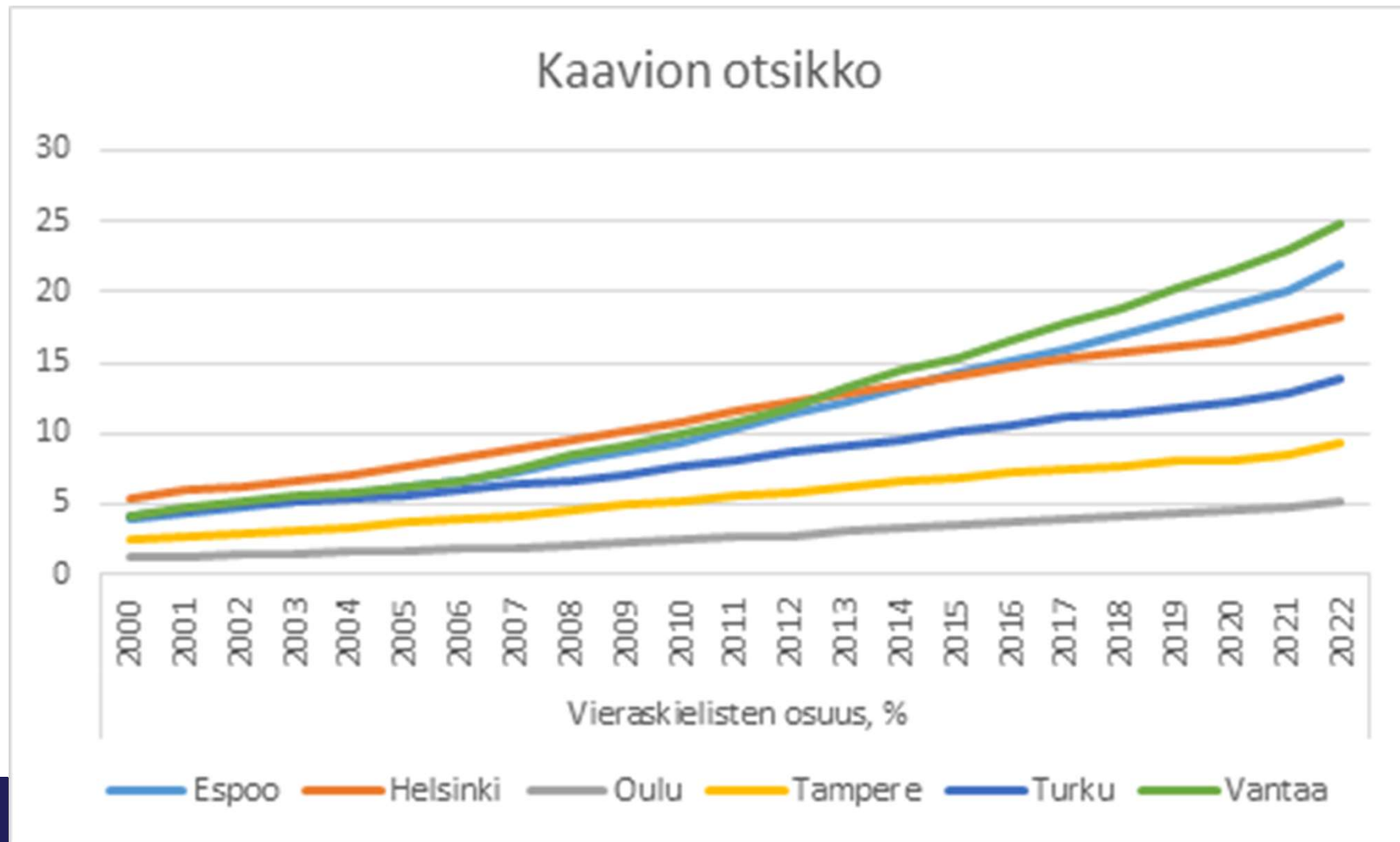
*Sisältää 84 työuraeläkkeelle siirtynyttä

Lähde: Eläketurvakeskus

Nettomaahanmuutto ikäryhmittäin

Vieraskielisten osuus kaupunkien väestöstä

PANEELIKESKUSTELU

Pääekonomisti **Juho Ruskoaho**, KT

Neuvottelujohtaja **Anna Kukka**, KT

Henkilöstöjohtaja **Eija Pienimäki**, Seinäjoki

Työvoimapulan ratkaisuja

- Koulutusmäärien nostaminen työvoimapula-aloilla
- Työperäinen maahanmuutto
- Työurien pidentäminen
- Mitoitusten ja kelpoisuusehtojen tarkastelu
- Uusi teknologia, uudet toimintatavat

Ovatko henkilöstöpulan ratkaisut jo olemassa?

- Sitoutumalla parlamentaarisesti yli hallituskausien kestävään suunnitelmaan
- Määrittämällä kunta- ja hyvinvointipalveluiden palvelulupaus – resurssit sen mukaiset
- Lisäämällä positiivista työelämäpuhetta – vahvistamalla luottamusta
- Kun koulutus- ja maahanmuuttopolitiikka on kunnossa
 - Vakinaistamalla terveydenhuollon ammattihenkilöiden laillistamisen toimintamalli, pätevyöitymis- ja kielikoulutus
- Kun asenneilmasto on kunnossa
 - Ottamalla koko työvoimareservi käyttöön
- Kehittämällä johtamista

Oletko koskaan ajatellut,
että julkinen työ on
Suomen tärkein sijoitus?

tärkeissätöissä.fi

#tärkeinsijoitus

<https://tarkeissatoissa.fi/tarkeinsijoitus>

Ovatko henkilöstöpulan ratkaisut jo olemassa? - paljon on vielä tehtävissä

Eija Pienimäki

JOHTAMINEN

- Esihenkilöiden osaaminen ja aika johdettaville
- Johtamisen rakenteet
- johtamispuhe

TYÖNANTAJAKUVA

- Kunta 2020-luvulla esiin
- Diskurssi kuntatyöstä positiiviseksi

TYÖ ITSESSÄÄN

- Työn merkityksellisyys
- Palkka-avoimuus
- Vakituiset palvelussuhteet

KOMPETENSSIT

- mitä työssä todella tarvitaan
- Eri koulutusreitit
- kouluttautumisen tuki
- > ei haeta aina valmista

PANEELIKESKUSTELU

Pääekonomisti **Juho Ruskoaho**, KT

Neuvottelujohtaja **Anna Kukka**, KT

Henkilöstöjohtaja **Eija Pienimäki**, Seinäjoki